

NR 22 • 19. DETSEMBER 2012 • IGA LIIGE LOEB!

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Soovime Teile rahulikke jõule
ja edukat uut aastat!

EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKOJA
ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

**SINU
REKLAAM
VÕIKS
ILMUDA JUBA
JÄRGMISES
NUBRIS SIIN.**

TEE OMA ETTEVÕTE
NÄHTAVAKS
ENAM KUI 3200
LIKME SEAS.

Lisainfo:

**EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA**
ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

TÖÖVÕIMETUS- JA HAIGUSHÜVITISTE SÜSTEEM

VAJAB LÄBIMÕELDUD JA PIKAAJALIST LÄHENEMIST

MAIT PALTS
Peadirektor

Viimastel nädalatel on taaskord ärgitatud inimesi arutelule, milline võiks olla töövõimetuskindlustuse puhul Eestile sobivaim mudel.

Teema ei ole uus. Sellest on räägitud episoodiliselt juba mitmeid aastaid ning ehk elavamalt pärast möödunud aastal Praxise koostatud sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutliku rahastamise võimaluste analüüsi. Välja on pakutud erinevaid lahendusi ja kuulatud paljusid väliseksperthe. Avalikumalt või varjatumalt käib paraku enamkest aruteludest läbi ka mõtteid ettevõtete vastutuse suurendamiseks. Seda eelkõige argumenteerides, et mitmetes teistes riikides nii on. Aga kas ka Eestis, sest pimesi mõne teise riigi süsteemi ülevõtmine võib meie vankri hoopis kraavi ajada, kust seda pärast välja aidata on juba oluliselt keerulisem.

On vastuvaidlematult selge, et riigi majanduslik olukord mõjutab nii ettevõtete, kuid seeläbi ka inimeste sissetulekute taset ja tööhõive kaudu omakorda otseselt sotsiaalkindlustussüsteemi panustajate arvu.

Ka on argumenteeritud arutelu Eesti sotsiaalkindlustussüsteemi pikaajalise jätkusuutlikkuse üle tervitatav ning vajalik, kui arvestada kasvõi järgmise 20-30 aasta jooksul prognoositavaid demograafilisi arenguid ja asjaolu, et prognooside kohaselt on alates aastast 2030 ravikindlustuse kulude ja tulude suhe negatiivne. Seega peavad ka mistahes muudatused, kui neid otsustatakse teha, olema pikemas perspektiivis rakendatavad

ega tohi kaasa tuua negatiivseid tagajärgi majanduskeskkonnale. Teiseks peavad võimalikud muudatused arvestama Eesti majanduse ja siinse keskkonna (ühiskonna) eripärade ja arengutega, sh meie heaolu tänase tasemega. Ei saa hüpata üle oma varju. Oleme praegu

Mistahes muudatused, kui neid otsustatakse teha, peavad olema pikemas perspektiivis rakendatavad ega tohi kaasa tuua negatiivseid tagajärgi majanduskeskkonnale.

oma heaolu tasemelt suhteliselt tagareas võrreldes nende riikidega, kellest soovime eeskuju võtta. Võib olla üsna kindel, et enamik mudelid, mis kuskil on töötanud, ei tööta üks ühele ülevõetuna meil ega ole siin rakendatavad. Seega ei saa kindlasti ei Hollandi, Ühendkuningriikide ega kellegi teise haigushüvitiste või muud süsteemi Eestisse otse üle võtta, sest juba lähtealused on teised. Loomulikult tuleb aga erinevate praktikatega tutvuda, kuid omad valikud ja otsused peame ikka ise tegema ja tagama, et need just meile sobiksid ja läbikaalutud oleksid. Vaadates näiteks Eesti ja Hollandi (selle riigi haigushüvitiste mudelit on viimasel ajal meile sagedasti ühe valikuna välja pakutud) ettevõtete struk-

tuuri ning majanduskeskkonda ja nende erinevusi, olen üsna veendunud, et selline süsteem nagu Hollandis ei ole meil võimalik – vähemalt mitte järgmise 15-20 aasta jooksul, mis seal on kulunud süsteemi tööle saamisele. Ka pikemas perspektiivis oleksin skeptiline.

Töövõimetus ja haigushüvitiste süsteemis on arvukalt erinevaid aspekte, mis kõik vajavad tasakaalustatult arvestamist – see ei tähenda ainult arutelu selle üle, kes hüvitist maksab või kui palju. Kahtlemata on oluline abivajajatele võimalikult kiiresti tähelepanu pöörata ja tegeleda rehabilitatsiooniga võimalikult varases staadiumis, sest kokkuvõttes on see oluliselt odavam. Vajalik on kindlasti arutada sellegi üle, kuidas tagada, et inimeste tervisekäitumine ja motivatsioon tervena püsida oleksid senisest enam tähtsustatud. Kas arusaamine sellest, milliseid kulusid riigile ja tööandjale toob kaasa ebatervislik käitumine on täna inimestes alati olemas ja adekvaatne? Kardan, et mitte piisavalt.

Loomulikult peab ka tööandja tagama, et töökeskkond ja tingimused oleksid kohased töö tegemiseks ja ei kujutaks endast lubamatut riski tervisele. Tuleb aga ka arvestada, et erinevad tööd ongi erineva riskiga ning nõuavad erinevat suhtumist ja hoolsust nii tööandja kui töötaja poolt. Samas

ei saa tööandjale panna ka tervishoiuasutuse või riigi terviseedendamise funktsioone ning kohustada teada vastutama töötaja tervise eest rohkem kui töötaja ise. Tööandja ei saa olla töötajale lapsehoidja eest ega saa vastutada selle eest, mis juhtub töökeskkonnast väljaspool. Miks peaks tööandja kandma täiendavat riski selle eest, kui töötaja kõnnib pimedas ilma helkurita ja jääb auto alla ning saab vigastada või kui ta murrab suusapuhkusele jala või kui tal tuvastatakse pikaajalisest suitsetamisest tekkinud kopsuvähk? Seetõttu oleks tööandjale lausvastutuse panemine kindlasti lubamatu.

Ideaalset töövõimetusüsteemi on ilmselt võimatu leida, aga see ei tähenda, et kui olemasolev süsteem paistab pikaajaliselt probleemne, ei peaks otsima selle parandamiseks lahendusi. Need on vaja välja pakkuda, nende üle on oluline avalikult arutada ja kõigi osapoolte arvamused ära kuulata. Tegemist on valdkonnaga, mis puudutab meid kõiki ning kus rahalised soovid on enamasti alati suuremad kui võimalused, mida ettevõtjad ja maksumaksjad kanda jõuavad. Selles võtmes ei ole täna maksumoormuse suurendamine ettevõtjatele kindlasti ei võimalik ega lahendus ühelegi sotsiaalkindlustusvaldkonna probleemile, sest tulemus oleks majanduskeskkonna halvenemise läbi kindlasti hoopis negatiivne. ■

SISUKORD

JUHTKIRI

Töövõimetus- ja haigushüvitiste süsteem vajab läbimõeldud ja pikaajalist lähenemist 3

SEADUSANDLUS

Euroopa Komisjon soovib kehtestada sookvoote börsiettevõtete juhtkonnale 5

Käsil on alkoholi ja tubaka valdkonna regulatsiooni tuleviku kujundamine 6

Otsekorraldusteenuse arendamine e-arve püsimakseteenuseks ja üleeuroopalise SEPA otsekorraldusteenuse kasutamine 8

Kutsehariduse koolitustellimuse taustast 10

Ettevõtja küsib: kas juhatuse liikmega võib sõlmida töölepingu? 11

EUROOPA UUDISED

Majanduskasvu võti 11

VÄLISSUHTED

Euroopa ASEAN ärikeskus Bangkokis viib Euroopa ettevõtted „Aasia sajandisse“ 13

KOJA LIIKMED

Väike suure nimega ettevõtte – Orto AS 14

TAGASIVAADE

Kaubanduskoja äridelegatsioon külastas Soome Vabariiki 16

STRATEEGILINE FILANTROOPIA

Arendades sotsiaalseid (äri)ideid senisest paremini 18

KOOSTÖÖ

Kaubanduskoda ja salvest aitasid puuduses peresid 19

TEATED

LIKMELT LIKMELE 24

JUUBILARID 25

RIIGIHANKETEATED 26

KOOSTÖÖPAKKUMISED 26

KALENDER

- 9. jaanuar** Seminar „2012. aasta majandusaasta aruande koostamine. RTJ muudatused“
Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu)
Kati Krass
Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
- 16. jaanuar** Seminar „2012. aasta majandusaasta aruande koostamine. RTJ muudatused“
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Kati Krass
Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
- 24. jaanuar** Kontaktkohtumiste üritus
Häuslbauermesse raames Grazis
Austrias Grazis
Triin Udri
Tel: 604 0090 • E-post: triin@koda.ee
- 24. jaanuar** Pärastlõuna maksukonsultandiga:
Muudatused maksuseadustes
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Jane Juhanson
Tel: 604 0081 • E-post: jane@koda.ee
- 29. jaanuar** Seminar „Kinnisvarade hindamine – ainult olulisest!“
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Toomas Hansson
Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
- 12. veebruar** Seminar „Aktuaalset ehitusõigusest – millised on ehitamise suhtes kehtivad piirangud?“
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Toomas Hansson
Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
- TÄPSEM INFO KÕIGI ÜRITUSTE KOHTA
AADRESSIL WWW.KODA.EE**

HEAD LIKMED!

**KAUBANDUSKODA ON 27. JA 28. DETSEMBRIL
AVATUD TAVAPÄRASTEL TÖÖAEGADEL.
31. DETSEMBRIL ON KODA SULETUD.
OOTAME TEID JÄLLE 2. JAANUARIL 2013.**

EUROOPA KOMISJON SOOVIB KEHTESTADA SOOKVOOTE

BÖRSIETTEVÖTETE JUHTKONNALE

Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku, mille kohaselt peaks aastaks 2020 börsiettevõtete nõukogude liikmetest 40% olema naised. Kaubanduskoda sookvootide kehtestamist ei toeta.

MARKO UDRAS
Politikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

OLULINE:

- Ettepaneku kohaselt peaksid aastaks 2020 börsiettevõtete nõukogu liikmetest 40% olema naised.
- Nõukogu liikme valimisel tuleks võrdsete kandidaatide korral eelistada nõukogus alaesindatud soost kandidaati.
- 40% reegli järgimata jätmise korral võidakse ettevõttele määrata rahaträhv.
- Euroopa Liit ei ole veel teinud lõplikku otsust sookvootide kehtestamise kohta.

Euroopa Komisjoni sookvootide kehtestamise ettepanekuga ning meie seisukohtadega antud teema osas saab lähemalt tutvuda Kaubanduskoda kodulehel www.koda.ee.

Sookvootide kehtestamise eesmärgiks on suurendada märkimisväärselt naiste osalemist ettevõtete juhtimisel. Hetkel on Euroopa Liidu suuremate ettevõtete nõukogude liikmetest 15% ja juhatuse liikmetest 8,9% naised. Eestis on naiste osakaal suuremate ettevõtete juhtimisel veelgi väiksem – umbes 5%. Kuigi viimastel aastatel on olukord mõnevõrra paranenud, ei ole muudatused Euroopa Komisjoni hinnangul toimunud piisavalt kiiresti. Seetõttu soovitakse kehtestada sookvoote, mille kohaselt peab aastaks 2020 naiste osakaal ettevõtete juhtkonnast olema 40%.

Kohustuslik sookvoodi nõue ei puudutaks igat Eesti ettevõtet, vaid ainult neid, kus on rohkem kui 250 töötajat, käive ületab 50 mln eurot ning äriühingu väärtpaberitega on võimalik kaubelda mõnel Euroopa Liidu liikmesriigi börsil. Eestis vastab nendele kriteeriumitele hetkel 11 ettevõtet. Samuti tuleb rõhutada, et 40% reegel kohalduks ainult nõukogu koosseisule, mitte kogu ettevõtte juhtkonnale. See tähendab, et sookvoote ei peaks järgima juhatuse osas. Samas kohustatakse börsiettevõtteid kasutusele võtma individuaalseid meetmeid, et parandada aastaks 2020 soolist tasakaalu ka juhatuses.

Sookvootide täitmiseks sisaldub Euroopa Komisjoni ettepanekus põhimõtete, mille kohaselt peaks aktsionäride üldkoosolek uue nõukogu liikme valimisel eelistama õrnema soo esindajat. Ebavõrdne kohtlemine oleks aga lubatud üksnes juhul, kui naissoost kandidaat on meessoost kandidaadiga võrdne nii sobivuse, pädevuse kui ka ametialase suutlikkuse poolest ning ettevõtte nõukogus jääb naiste osakaal alla 40%. Kui börsiettevõtte ei täida 40% nõuet aastaks 2020, siis on võimalik äriühingut karistada rahaträhviga.

Sookvootide kehtestamisega kaasnevaks negatiivseks mõjuks on ettevõtete aruandluskohustuse suurenenemine. Euroopa Komisjoni ettepaneku kohaselt peaksid börsiettevõtted edastama kord aastas teavet juhatuse ja nõukogu soolise koosseisu kohta. Samuti tuleks äriühingutel anda ülevaade meetmetest, mida on ettevõttes rakendatud soolise tasakaalu parandamiseks. Juhul kui ettevõtte ei ole täitnud 40% nõuet, tuleb välja tuua ka eesmärgi täitmata jätmise põhjused.

Koda ei toeta sookvootide kehtestamist

Lisaks halduskoormuse kasvule on veel mitmeid põhjuseid, miks me ei

pea sookvootide kehtestamist sobilikuks abinõuks naiste osakaalu suurendamiseks ettevõtete juhtimisel. Meie hinnangul piiraksid sookvoodid üleliigsel määral ettevõtlusvabadust, sest need ei lubaks aktsionäridel vabalt valida nõukogu liikmeid. Samuti oleme veendunud, et naiste osakaal ettevõtete juhtorganites ei ole väike seetõttu, et vastava soo esindajaid diskrimineeritakse juhtorgani liikme valimisel. Peamiseks põhjuseks on ikkagi ühiskonnas levinud rollikujutised, mis omistavad naistele ja meestele erinevaid väärtuseid, hoiakuid ja ülesandeid. Seetõttu tuleks sookvootide kehtestamise asemel keskenduda üldisematele meetmetele vähendamaks naiste ja meeste ebavõrdsusust ning suurendamiseks muuhulgas naiste osalemist ettevõtete juhtimisel. Samuti on mitme Euroopa riigi (nt Rootsi, Soome) praktika näidanud, et ka ilma sookvootideta võib suurendada naiste osakaalu ettevõtete juhtorganites.

Hetkel ei ole veel Euroopa Liidu tasandil kindlalt otsustatud, kas sookvoodid tulevad või mitte. Tõenäoliselt tehakse vastavasisuline otsus tuleval aastal. Meile teadaolevalt on mitmed liikmesriigid, näiteks Suurbritannia, Rootsi ja ka Eesti, seisnud sookvootide kehtestamise vastu. ■

KÄSIL ON

ALKOHOLI JA TUBAKA VALDKONNA REGULATSIOONI TULEVIKU KUJUNDAMINE

MART KÄGU

Poliitikakujundamise ja õigusosakonna juhataja kt

Hiljuti avalikustas Sotsiaalministeerium alkoholi- ja tubakapoliitika rohelised raamatud. Nimetatud raamatute näol on tegemist tegelikult alusdokumentidega, mis peaksid tulevikus hakkama kujundama antud valdkondade õigusloomet. Teisiti öeldes ei ole tegemist eelnõudega, milles esitatu kindlasti kehtima hakkab. Samas ei tähenda see ka seda, et ettepanekuid kuidagi alatähtsustada saaks, sest on tõenäoline, et nii mõnigi neist võib kunagi siiski tee seadusesse leida.

OLULINE:

- Huvigruppide kaasamine ning osalenud huvigruppide seisukohtade sisuline arvestamine on probleemne.
- Reklaami keelamise tagajärjel saaksid suurema tähelepanu ilmselgelt välismaised tootjad.
- Igal keelul ja piirangul võib olla soovitud mõju kõrval ka negatiivne külg, mis võib ühel hetkel hakata varjutama esimest.

Rohelistes raamatutes on eesmärgiks seatud alkoholi liigtarvitamise ja suitsetamise vähendamine Eestis. Selleks on välja käidud mitmeid ettepanekuid, mis oma sisult on erineva iseloomuga keelud ja piirangud alkoholi ja tubaka käitlemistingimustele. Mõistagi on sellistel keeldudel ja piirangutel ka tegelikult ettevõtlusvabadust riivav mõju. Viimati öeldu tõttu ei saa mööda vaadata sellest, et keelud ja piirangud peavad olema proportsionaalsed, sh aitama kaasa ka tegelikult eesmärgi saavutamisele. Kaubanduskoja hinnangul sisaldavad praegusel kujul rohelised raamatud ettepanekuid, mille kooskõla eelmainituga on küsitav.

Avaldatud rohelisi raamatuid saab iseloomustada praegu kui ideede kogumikke, kuhu on koondatud erinevaid maailma praktikaid, millest kõik ei pruugi olla Eestile üldse või vähemasti üks ühele kohaldatavad. Kindlasti on oluline rõhutada, et kõik esitatud ettepanekud pole protsessis osalenute konsensuslikud otsused või kokkulepped ja mõnel juhul näib, et kahe silma vahele on jäänud üsna olulised

aspektid. Sestap ei maksa sealt otsida ka kokkulepitud ja valmis lahendusteid ning esitatud ettepanekuid tuleks kriitilise pilguga vaadata jõudmaks arusaamisele, millised neist on rakendatavad ja millised mitte. Samuti peaks kaaluma rõhuasetuse muutmist keeldudelt ja piirangutelt rohkem teavitustööle ja järelevalvele.

Mis puutub antud roheliste raamatute koostamise protsessi, siis peab kahjuks märkima, et huvigruppide kaasamine ning osalenud huvigruppide seisukohtade sisuline arvestamine on olnud probleemne. Kaubanduskoda on olnud kaasatud ühe – alkoholivaldkonna – rohelise raamatu koostamisse, kuid mitte teise, tubakapoliitika koostamisprotsessi. Viimasesse keeldus ministeerium nii tubakatööstuse kui ka Kaubanduskoja esindajaid kaasamast vaatamata asjaolule, et Kaubanduskoja umbes 3200 liikmest on tubakavaldkonnaga ehk otsesemalt seotud vaid alla kümne ettevõtte, kuid kaubandusega seotud ettevõtjaid on liikmeskonnas kümneid kordi enam. Kaubanduskoja hinnangul annab see selge signaali sellest, et ettevõtjate

suuremat kaasamist protsessi sooviti vältida, mistõttu on keeruline antud protsessist rääkida ka kui kaasavast ja avatust.

Käesolevas artiklis keskendutakse eelkõige alkoholipoliitika rohelisele raamatule, kuivõrd Kaubanduskoda osales ka ise vastavas protsessis. Siiski juhitakse tähelepanu ka mõningatele probleemkohtadele, mis tubakapoliitika rohelise raamatuga tutvumisel silma hakkab.

Tubakapoliitika rohelisest raamatust

Esitatud ettepanekute seas jäävad iseäranis silma sellised ettepanekud (piirangud), mis oma olemuselt riivavad olulisel määral intellektuaalsest omandist tulenevate õiguste teostamist (eelkõige kaubamärgist tulenevate õiguste teostamist). Nimelt on välja pakutud pilthoiatuste kasutuselevõtt, keelata tubakatoodete müügikoha tähistamine tubakatoodete kaubamärkidega ning tubakatoodete leti alla viimine (poes avaldatakse üksnes nimekirja müüdavatest toodetest). Rõhutada tuleb, et kaubamärgiks võib olla ka pakendi enda

kuju või kujundus. Kaubamärgi kasutamise eesmärgiks on eristada ühe isiku kaupa või teenust teise isiku samaliigilisest kaubast või teenusest. Kaubamärgi ise ei kutsu kedagi otseselt tubakatooteid tarbima. Kirjeldatud ettepanekute valguses tekib küsimus lõppkokkuvõttes sellest, kas selliste meetmete kasutoov mõju on ikka proportsioonis nende meetmetega kaasneva omandiõiguse riivega (intellektuaalne omand).

Alkoholipoliitika rohelisest raamatust

Rääkides alkoholipoliitika rohelisest raamatust tuleb esmalt mainida, et koostamise protsessis moodustati mitu erinevat töögruppi, kes tegelesid erinevate teemadega. Nii näiteks oli moodustatud töögrupid, kes tegelesid eraldi maksuja hinnapoliitika küsimustega, kättesaadavuse ja turunduse (reklaam), salaalkoholi vähendamise temaatikaga jne. Siinkohal olgu taaskord ära öeldud see, et rohelises raamatus sisalduvad ettepanekud ei ole vastavate töögruppide konsensuslikud otsused. Tegelikult on mitmed väljakäidud ettepanekud üllatuslikud just sellel põhjusel, et isegi töögruppides ei leidnud need selge enamuse toetust (nt vanuse alampiiri tõstmine, täiendavad reklaamipiirangud jne). See ilmneb selgesti alkoholipoliitika rohelise raamatu lisadest, mis on üleval Sotsiaalministeeriumi kodulehel. Aga mida täpselt siis ettepanekutena on välja käidud?

„Algatada diskussioon alkoholi ostmise ja tarbimise eapiiri tõstmise osas.“ Vastava ettepaneku esitamine raamatus on ootamatu just põhjusel, et selge enamuse ei pidanud seda üleüldse asjakohaseks ega vajalikuks. Iseenesest oleks võrdlemisi kummaline olukord, kui isik saab valimistel hääletada,

korraldada enda elu iseseisvalt (teha iseseisvalt kehtivaid tehinguid), asutada ettevõtteid jne, aga poest teatud kaupade ostmise oleks piiratud. Ilmselt pole eapiiri tõstmisel välistatud see, et soovitud kaup hangitakse mõnest naaberriigist ja sellisel juhul juba suuremates kogustes. Seega ei saa mööda vaadata meetme võimalikust varjatud (negatiivsest) küljest.

„Alkoholivabade päevade siseseviimine.“ Antud ettepaneku puhul tekib küsimus eelkõige sellest, kas selline keeld ei mõju hoopis selliselt, et inimesed varuvad nõ igaks juhaks alkoholi ette teades, et nendel päevadel ei saa osta. Teiseks tuleb tähelepanu juhtida asjaolule, et kehtiva õiguse järgi saab kohalik omavalitsus seda täna juba vajadusel otsustada. Kaubanduskoja hinnangul tunneb kohalik omavalitsus kohalikku (KOV) eluolu paremini ja seetõttu peaks saama KOV jätkuvalt ise otsustada sellist laadi keeldude kehtestamise üle.

„Analüüsida ja kaaluda jaemüügi kohtade vähendamise võimalusi.“ Ka see ettepanek jäi töögrupis ilmselge enamuse toetuseta. Kehtiva seaduse järgi saab seda KOV ka praegu teha. Ka töögrupi koosolekul on sellele tähelepanu juhitud. Seega jääb mõneti arusaamatuks, kas ja kuidas täiendavate piirangute seadmine eesmärgi saavutamisele veelgi paremini kaasa aitab. Sealjuures ei näita ka raamatus viidatud uuringud, et kõige rohkemate müügi kohtade arvuga piirkonnas oleks alkoholi tarbimine kõige suurem. Kui rääkida lasteasutuste jms asutuste lähedal alkoholi müügi piiramist, siis peaks see olema KOV pädevuses, kes on kohaliku elu osas pädevam kindlasti kui riik (riigi tasandil kõigile ühesuguse keelu seadmine võib kaasa tuua väga ebaproportsionaalsed ja põhjendamatult raskeid

tagajärgi – nt supermarketi sulgemise, mis on võib-olla aastaid juba tegutsenud vastavas kohas).

Eeltooduga seondub tegelikult ka ettepanek „korterimajades müügi keelustamine.“ Õigus piirata alkoholi jaemüüki on KOV-l tegelikult olemas ka täna ja uuesti üle reguleerida seda ei ole vajalik. Retooriliselt võiks siinkohal küsida, kas siis kortermaja kõrval asuv pood on oma iseloomu poolest midagi täiesti erinevat? Reaalselt tooks selline piirang kaasa lihtsalt selle, et osad poed satuksid väga ebavõrdse konkurentsiolekorda puhtalt oma asukoha pärast.

Kindlasti ei saa selles küsimuses võtta aluseks vaid suuremate linnade tingimusi. Arvestada tuleb kaupluste arvu ja paiknemise eripära erinevates Eesti piirkondades, sh hajaasustatud maapiirkondades. Kõnealuse kitsenduse asjakohasust saab hinnata kõige paremini KOV, milleks tal ka kehtiva õiguse kohaselt võimalused on.

„Luua korduvrikkumiste korral võimalus rakendada koheselt õigust teha ettekirjutus ilma teistpoolt kuulamata.“ Antud ettepaneku puhul tekib küsimus selle kooskõlast kehtiva karistusõigusega. Samuti on küsitav, kuidas karistuse määramine ilma kaitseõigust tagamata kõlab kokku õigusriigi põhimõttega. Ilmselt on raske vastu vaielda sellele, et asjaolud pole alati must-valgelt selged ning menetlusluse isiku selja taga otsustamine võib väga kergelt viia süütu isiku süüdistamise ja süüdimõistmiseni.

„Alkoholireklaami piiramine või lauskeelustamine.“ Kõnealune ettepanek ei saanud samuti töögrupis enamuse toetust. Viimast ilmselt põhjusel, et kehtiva õigusega on juba praegu alkoholireklaam märkimisväärselt piiratud

ning jääb selgusetuks, kuidas veelgi karmimad piirangud toovad kaasa soovitava tulemuse. Reklaami täieliku keelu korral saaksid mõisatagi juba turul olevad tooted olulise konkurentsieelise tulevikus turule tulevate toodete ees.

Veelgi olulisem on aga see, et tänapäeval ei ole võimalik piirata inimesteni jõudvaid välismaiseid ja internetis levivaid reklaame. Seega reklaami keelamise tagajärjel saaksid suurema tähelepanu ilmselgelt välismaised tootjad, mis seaks mõisatagi märksa raskemas konkurentsiolekorda kohalikul tootjal.

Seega reklaami keelamise tagajärjel saaksid suurema tähelepanu ilmselgelt välismaised tootjad.

„Erinevate alkoholsete jookide aktsiisi miinimummäärade ühtlustamine.“ Selle ettepaneku elluviimise puhul tekiks oht, et lahjema ja kangema alkoholi hind kujuneks selliseks, et inimesed hakkaksid eelistama kangemate jookide ostmist, kuivõrd lõppkokkuvõttes tunduks see soodsam. Rohelistes raamatutes on aga välja toodud just see, et mh peetakse probleemiks kangete jookide tarvitamist ning tarbimisharjumused võiksid kujuneda sellisteks, et eelistatakse lahjemate jookide tarvitamist. Seega pole välistatud, et see ettepanek hakkaks töötama seatud eesmärkidele hoopis vastu.

„Kaaluda erimaksu kohaldamist alkoholi sisaldavatele kosmeetikatoodetele jt joomiseks mittemõeldud vedelikele.“ Nimetatud ettepanek tundub kahjuks kosmeetikatoodetega kauplevate isikute karistamisena, eriti veel juhul, kui selline erimaks kohalduks puhtalt fakti alusel, et toode sisaldab alkoholi. Puudutatud kaupade ring

kujuneks sellisel juhul väga laiaks ja ilmselt satuksid sellesse ringi ka kaubad, mille puhul vastav erimaks jääks täiesti arusaamatuks.

Kaubanduskoda kutsub üles roheliste raamatutega tutvuma ja arvamust avaldama

Leiame, et antud kujul rohelised raamatud ei arvesta tegelikult kõiki olulisi asjaolusid ning on pigem koostatud põhimõttel, et täiendavate piirangute ja keeldude kehtestamises peituks justkui lahendus kõigile probleemidele. Kahjuks pole arvesse võetud, et igal keelul ja piirangul võib olla soovitud mõju kõrval ka negatiivne külg, mis ühel hetkel võib hakata varjutama esimest. Oleme seisukohal, et igasugune ettevõtlusvabaduse piiramine peab olema põhjendatud ja n-ö eksperimendi korras selle piiramine peab olema välistatud.

Eeltoodust tulenevalt olekski praegusel juhul oluline hinnata, kas väljapakutud keelud ja piirangud aitaksid ka tegelikult kaasa valituse seatud eesmärkide täitmisele ning oleksid reaalselt ja mõistlike kuludega rakendatavad ning Eestis kohased. ■

Kaubanduskoda ootab eelkõneldud dokumentide kohta arvamust oma liikmetelt hiljemalt 7. jaanuariks aadressile mart@koda.ee.

Mõlema rohelise raamatu tekstiga saab lähemalt tutvuda nii Kojas kui ka Sotsiaalministeeriumi kodulehel.

OTSEKORRALDUSTEENUSE ARENDAmine E-ARVE PÜSIMAKSETEENUSEKS

JA ÜLEEUROOPALISE SEPA

OTSEKORRALDUSTEENUSE KASUTAMINE

Alates 01.02.2014 ei tohi pangad enam tänasel kujul otsekorraldusteenust pakkuda¹. Otsekorraldusteenuse näol on tegemist populaarse teenusega, millel on ca 1,5 mln kehtivat makselepingut. 95% teenuse mahust moodustavad maksed 50 ettevõttele. Suurema saajate massi moodustavad väikese maksete arvuga ettevõtted, nt korteriühistud.

Eesti Pangaliit

Otsekorralduse e-arve teenusega asendamise eelduseks on ettevõtte võimekus väljastada Eesti e-arve standardile vastavaid e-arveid või koostöö e-arvete operaatoriga. E-arve ei ole sama, mis otsekorralduse maksenõue, e-arve sisaldab lisaks maksenõude infole kõiki arve andmeid ning asendab täielikult paberarvet.

Konsulteerides otsekorraldusega makseid koguvate klientidega on jõutud järeldusele, et turu arengu ja efektiivsuse huvides on otstarbekas praegune otsekorraldusteenus lõpetada ja arendada välja e-arvel baseeruv püsimumakseteenus, mis on täna pakutava Eesti e-arve standardil² põhineva teenuse edasiarendus. Arvete elektroonseks muutmise aitab hoida kokku kulusid ja säästa loodust ning see on kooskõlas Euroopa Komisjoni eesmärgidega³. Alternatiivina oleks võimalik kasutada ka üleeuroopalist SEPA [ELi ühtne euromaksete piirkond (i.k *Single Euro Payments Area*)] otsekorraldusteenust.

E-arve ja e-arve püsimumakseteenus

E-arve ja e-arve püsimumakseteenuse kasutuselevõtuga toovad pangad turule otsekorraldusest moodsama ja mugavama makseteenuse, mis hakkab asendama või konkureerima otsekorraldusteenusega ka teistes riikides. Täna on e-arvel põhineva makseteenuse väljaarendamist alustanud Soome ja Prantsusmaa ning Soomes asendatakse e-arvega siseriiklik- ning pangasisene otsekorraldusteenus 2013. aastal.

E-arve teenus võimaldab pankadel sissetuleva e-arve alusel luua maksjale eeltäidetud maksekorralduse. Selle alusel saavad maksjad kas seadistada maksekorralduse edaspidise automaatse püsimumakse või kinnitada iga makse igakordselt. Mõlemal juhul säilitab pank maksjale ülevaadet raamatupidamisdokumentidest.

Saajad saavad edaspidi ühe dokumendina edastada pankas arve kui maksenõude. Juhul kui ettevõtte on kliente, kellel puudub arvete vaatamise võimalus internetipanga kaudu, peab ettevõtte otsekorralduse asendamiseks e-arve püsimumakse teenusega võimaldama oma kliendil tellida pankas saadetakse e-arvele lisaks arve muul viisil (vastavalt senisele kokkuleppele ettevõtte ja kliendi vahel, nt postiga või e-postiga). Sel juhul liigub pankas e-arve, mille alusel loob pank maksjale eeltäidetud maksekorralduse, mis kuulub tasumisele e-arve püsimumakseteenusega ja maksja saab ettevõttelt eraldi arveteatise kokkulepitud viisil ka edaspidi. Hinnanguliselt on klientide hulk, kes kasutavad otsekorraldust, kuid pole regulaarselt internetipanga kasutajad ca 100 000.

Kaubanduskoda koostöös Raadio Kukuga
kutsub kuulama saadet
MAJANDUSRUUM
igal laupäeval kell 15.00.

Saate kordus laupäeva õhtul kell 22.00 ja teisipäeval kell 21.30
ning saated järelkuulatakse internetist.

Raadio Kuku ja Kaubanduskoja koostöös valmiv saade „Majandusruum“ toob kuulajani majanduse
aktuaalsed teemad ning kõike huvitavat, mis Eesti majanduses hetkel toimub. Saatejuht on Vallo Toomet.

Üleeuroopaline SEPA otsekorraldus

Alternatiivina oleks võimalik otsekorraldusteenuse mahud viia üle üleeuroopalisel SEPA otsekorraldusteenusesse, kuid see tooks kaasa kardinaalsed muudatused otsekorraldusteenuse loogikas. Seetõttu on esialgu otsustatud eelistada SEPA otsekorraldusteenust vaid piiriüleste tehingute puhul ja pangad analüüsivad võimalusi teenuse turule toomiseks.

Üleeuroopalise otsekorraldusteenuse siseriikliku kasutamise osas on teenuse kasutajad toonud välja järgmised puudused:

Maksjal:

- Kaob võimalus lepingute sõlmimiseks pangas (lepingu peab sõlmima teenusepakkuja juures) – Pangad on otsinud ka võimalusi ise teenusepakkuja nimel lepingute sõlmimiseks, kuid seda takistab asjaolu, et SEPA otsekorraldusskeem ei toeta vastavat võimalust sobiva infovahetuse standardiga.
- Kaob võimalus saada pangast ülevaadet oma kehtivate makselepingute kohta.

Saajal:

- Lisandub maksjalepingute sõlmimise ja andmebaasi haldamise kohustus (täna haldavad andmebaasi pangad).
- Tarbija 8 nädalase (*no questions asked*) tagasinõude õigusega kaasneb määramatus ja käsitöö raha saaja jaoks, lisaks tagasinõude õigus 13 kuud autoriseerimata OK puhul (nt ebakorrektselt vormistatud või puuduv OK leping maksja ja saaja vahel).
- Kõrged arenduskulud.

Pangal:

- Kaob ülevaade maksjate nõusolekust oma kontot debiteerida (kuritahtliku saajaga seonduv turvarisk), kuna mandaat on maksja poolt antud saajale. Tekib vajadus sõlmida kõikide maksjatega SEPA OK maksja raamleping, et maksja saaks teenust üldse kasutama hakata ning seejuures oleks tagatud määruses nõutud esmane turvalisus (*whitelist, blacklist*, limiidid, regulaar-sus).
- Kõrged arenduskulud ning liitumis- ja aastatasud otseliikmele (EBA Clearing).

Planeeritavad tegevused

Paljud pangad pakuvad juba täna e-arve pankade edastamise teenust, e-arve püsivaks teenuseks arendatakse välja 2013. aasta I poolaastal ning esimesed kliendid saavad hakata teenust kasutama alates 1. juulist 2013.

Otsekorralduse e-arve teenusega asendamise eelduseks on ettevõtete võimekus väljastada Eesti e-arve standardile vastavaid e-arveid või koostöö e-arvete operaatoriga. E-arve ei ole sama, mis otsekorralduse maksenõue, e-arve sisaldab lisaks maksenõude infole kõiki arve andmeid ning asendab täielikult paberarvet.

Ettevõtted, kes soovivad kasutada e-arve teenust peavad vastava funktsiooni koos oma pangaga välja arendama. Koostöös pangaga mõeldakse läbi ka olemasolevate otsekorraldusteenusega maksjate üleviimine e-arve teenusele. Arvestama peab võlaõigusseadusest tuleneva kahekuulise klientide ettevõtteavitamisperioodiga ning teavituseks kuluva ajaga, seega on vajalik ettevalmistuste läbiviimine hiljemalt 22. novembriks 2013.

Otsekorraldusteenus tänasel kujul kaob turult hiljemalt 1. veebruarist 2014 ning ettevõtted, kes muudatusi läbi ei vii, ei saa oma kliendile pakkuda maksevõimalust ei otsekorralduse aga e-arvega.

Pangad valmistavad ette otsekorraldusega maksjatele mõeldud ühtlustatud sõnumid, kuna täpse teenuse ülemineku aja otsustab iga saaja, siis on vajalik saajapoolne maksjatest klientide informeerimine. Üleminekuks töötatakse välja ka eraldi kommunikatsioonikava. ■

- 1 [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus \(EL\) nr 260/2012](#)
- 2 <http://www.pangaliit.ee/arveldused/e-arve>
- 3 http://ec.europa.eu/internal_market/e-commerce/docs/communication2012/SEC2011_1641_en.pdf

Loe lisaks:

www.eestipank.ee/sepa.

KUTSEHARIDUSE KOOLITUSTELLIMUSE TAUSTAST

KOIDU MÖLDERSON
Politikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

Haridus- ja teadusministeerium on koostanud riikliku koolitustellimuse analüüsi sotsiaalse ja majandusliku vajaduse kohta kutsehariduses aastatel 2013-2015. Riikliku koolitustellimuse analüüsi eesmärgiks on kutsehariduse koolitusvajaduse väljaselgitamine lähtudes omakorda sotsiaalsest ning majanduslikust vajadusest.

Majandusliku vajaduse hindamise peamiseks alusteks on võetud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi koostatud tööjõuvajaduse prognoos aastani 2019 ning andmed õppeasutuste lõpetajate rakendumise kohta tööturul. Tööjõuvajaduse prognoos näitab, et rohkem vajatakse töötajaid töötlevas tööstuses, kaubandussektoris, ehituses, veonduses ja laonduses ning eelkõige valdkondades, kus loodav lisandväärtus töötaja kohta on suurem või on potent-

siaali selle oluliseks kasvatamiseks, näiteks info ja side sektor, masinatööstus, elektroonikatööstus. Lisaks näeb tööjõuvajaduse prognoos 2019. aastaks ette ca 13 300 oskustöötaja ja 3700 teenindaja lisandumist tööturule.

Kuigi tööjõuvajaduse prognoosis kasutatakse majandusharud ei ole otseselt ühendatavad Haridusministeeriumi poolt koostatud koolitustellimuses toodud õppekavariühmadega, saab paljudel erialadel paralleelse siiski tõmmata. Väga väärtuslikku infot õpetatavate erialade nõudluse kohta tööturul annab õppeasutuste poolt igal aastal läbiviidav tagasisideuuring lõpetajate seas. Kuus kuud peale õpingute lõppemist võtavad koolid ühendust endiste õpilastega, et välja selgitada nende edasine käekäik.

Alltoodud graafik näitab, kui palju kutsekoolide lõpetajaid on 6 kuud

peale lõpetamist tööle asunud, kui palju lõpetajatest asunud erialasele tööle ning kui palju on 6 kuud peale kooli lõpetamist töötud.

Kutseõppesse astujate arv oli erakordselt kõrge 2009. aastal (12 609 vastuvõetut), millist tulemust lähiaastatel enam ei prognoosita. Kooli meelitas õpilasi eeldatavalt majandussurumis, kui suuresti tööpuudusest tingituna jätkati või alustati õpingutega. Kasvanud on ka vanemaaliste õppurite osakaal kutseõppes, kus näiteks 2007/2008 õppeaastal oli kutseõppes 4% 25-29aastaseid ning 11% üle 30aastaseid ja suurema osa moodustasid ikkagi alla 20aastased (67%). Samas aga 2011/2012. õppeaastal moodustasid suurima õppurite hulga küll alla 20aastased (54%), kuid seda juba märgatavalt vähemal määral ning 26% oli 20-24aastased, 7% oli 25-29aastased ning koguni 13% oli üle 30aasta-

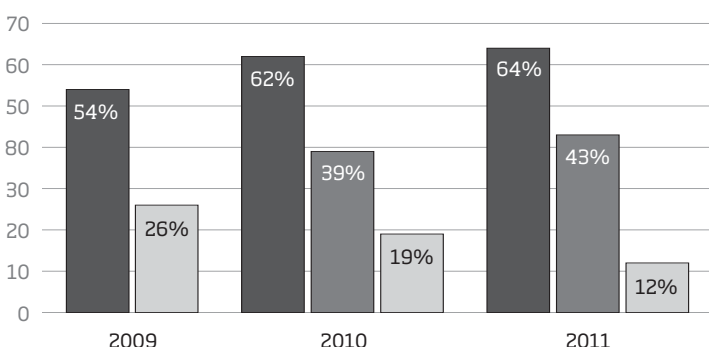
sed. Vanemaalised on pigem huvitatud näiteks aianduse erialadest, teraapia ja taastusravi ning sotsiaaltöö ja nõustamise valdkondadest. Alla 20aastased on suundunud pigem mootorliikurite, laevanduse ja lennundustehnika, muusika ja esituskunstide erialadele, ehitus ning elektroonika valdkondadesse.

Lisaks sotsiaalsele ja majanduslikele vajadustele lähtub ministeerium koolitustellimuse koostamisel ka õppeasutuste võimest õpet tellitud mahus läbi viia, lähtuvalt õppeasutuste taotlusest õppekohtade saamiseks ning teisalt senise riikliku koolitustellimuse täitmise statistikast.

2013. aastaks on riikliku koolitustellimuse koolituskohtade arv kokku 23 575, 2014. aastal 24 751 koolituskohta ja 2015. aastaks planeeritakse 24 966 koolituskohta. ■

KUTSEKOOLI LÕPETAJATE TÖÖHÕIVE 6 KUUD PEALE KOOLI LÕPETAMIST

■ tööle asunud
■ erialasele tööle asunud
■ töötuid

OLULINE:

- Tööjõuvajaduse prognoos näitab, et rohkem vajatakse töötajaid töötlevas tööstuses, kaubandussektoris, ehituses, veonduses ja laonduses ning eelkõige valdkondades, kus loodav lisandväärtus töötaja kohta on suurem või on potentsiaali selle oluliseks kasvatamiseks, näiteks info ja side sektor, masinatööstus, elektroonikatööstus.

Pikemalt on võimalik ministeeriumi analüüsiga tutvuda Koja kodulehel www.koda.ee ning oodatud on kõik kommentaarid ja ettepanekud e-posti aadressile koidu@koda.ee.

ETTEVÕTJA KÜSIB:

KAS JUHATUSE LIIKMEGA VÕIB SÕLMIDA TÖÖLEPINGU?

Väiksemates ettevõtetes, kus juhatuse liige täidab lisaks juhtimisele samaaegselt veel täiendavaid ülesandeid, jääb tihti ebaselgeks, kas ja millistel tingimustel võib juhatuse liikmega sõlmida töölepingu. Kui juhatuse liige täidab ainult seadusest või põhikirjast tulenevaid juhatuse liikme ülesandeid, siis võib temaga sõlmida juhatuse liikme lepingu. Kirjeldatud olukorras ei ole juhatuse liikmel lubatud tulenevalt töölepingu seadusest (§ 1 lõige 5) täita oma kohustusi töölepingu alusel.

Seadusest aga ei tulene absoluutset keeldu, et juhatuse liige ei saaks töötada samas ettevõttes töölepingu alusel. Kui juhatuse liige peab täitma ettevõttes täiendavaid ülesandeid, mis väljuvad juhatuse liikme kohustuste piiridest, siis on lubatud juhatuse liikmega sõlmida tööleping. Näiteks kui juuksur on juhatuse liige ning samas ettevõttes ka juuksur, siis võib temaga sõlmida kaks lepingut: esiteks juhatuse liikme kohustuste täitmiseks juhatuse liikme leping ning teiseks tööleping juuksuri ülesannete täitmiseks.

Seega on võimalik juhatuse liikmega sõlmida tööleping juhul, kui töölepingu alusel tehtav töö ei kujuta endast juhatuse liikme kohustuste täitmist. ■

MARKO UDRAS
Politikakujundamise
ja õigusosakonna jurist

MAJANDUSKASVU

VÕTI

Euroopa Komisjon on paberile pannud „Progressi võimaldavate tehnoloogiate Euroopa strateegia – võimalus majanduskasvuks ja uuteks töökohtadeks“.

REET TEDER
Kaubanduskoja esindaja Euroopa
Majandus- ja Sotsiaalkomitees

Euroopa Komisjon (EK) on paberile pannud „Progressi võimaldavate tehnoloogiate (PVT) Euroopa strateegia – võimalus majanduskasvuks ja uuteks töökohtadeks“ (Teatis). Tegemist on Komisjoni teise teatisega sellel teemal. Teatise määratleb EK need tehnoloogiad, mis EK hinnangul, võttes aluseks praegused teadusuuringud ja turusuundumuste majandusliku analüüsi, võimaldaksid Euroopas progressi. Need on: mikro- ja nanoelektronika, nanotehnoloogia, fotoonika, kõrgtehnoloogilised materjalid, tööstuslik biotehnoloogia ning uued tootmisüsteemid. Olukorra analüüsis tõstatatakse esile järgmisi punkte:

- EL on PVTde arendamises ülemaailmne liider;
- EL ei kasuta ära oma teadmiste baasi;
- ELi suurim nõrkus on see, et ta ei oska oma teadmiste baasi toodetesse ja teenustesse suunata;
- PVTdega seotud tootmise puudumine on ELile väga kahjulik kahel põhjusel: lühemas perspektiivis jäädakse ilma kasvu ja uute töökohtade loomise võimalustest; pikemas perspektiivis võib tekkida teadmiste loomise puudujääk. Komisjoni meelest on nende puuduste põhjused järgmised:
- PVTde jaoks ühise määratluse või arusaama puudumine;
- poliitiliste meetmete ebapiisavus PVTde sünergilise mõju

ärakasutamiseks ja nende turustus- valmiduse kiirendamiseks;

- puuduvad tootesitluse ja kontseptsioonide toimivuse projektid;
- riiklike ressursside ebatõhus kasutamine ja koordineerimine;
- puudulik juurdepääs riskikapitalile;
- ELi siseturu killustatus ning eri piirkondade ja liikmesriikide vahelised regulatiivsed erinevused;
- oskustöölise ja ettevõtjate vähesus.

Loomulikult soovib EK nende puuduste vastu midagi ette võtta ja pakub välja järgmist:

- keskendada ELi poliitikameetmed järgmises mitmeaastases finantsraamistikus teadusuuringutele ja innovatsioonile ning ühtekuuluvuspoliitikale ning prioriteerida EIP laenuühinguid PVTde kasutamise soodustamiseks;
- tagada ELi ja riikide meetmete koordineerimine, et saavutada nendevaheline sünergia ja vastastikune täiendus ning anda vajaduse korral vahendid ühiskasutusse;
- moodustada väline PVTde töörühm, kes annab komisjonile nõu PVTdega seonduvate poliitikaküsimuste alal;
- mobiliseerida olemasolevad kaubandusmeetmed, et tagada aus konkurents ja võrdsed rahvusvahelised tingimused.

**EMSK on seisukohal, et edukas üle-
kandmine eeldab
tootjaid, kes on
suutelised
tehnoloogiat looma
ja rakendama, ning
EMSK arvates ei ole
Euroopas piisavalt
ettevõtteid, kes
konkureeriks
ülemaailmsetes
kõrgtehnoloogilise
tootmise sektorites.**

Seda EK teatist arutas ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee. EMSK leidis järgmist: see strateegia on kavandatud selleks, et edendada ELi kodanike ja ettevõtete igapäevaeluks vajalike kõrgtehnoloogiliste toodete ELis paiknevat tootmist aastani 2020 ja pärast seda.

Euroopas paiknev kõrgtehnoloogiliste toodete tootmine ei ole praegu ülemaailmsel turgudel piisavalt konkurentsivõimeline, kuigi Euroopa teadus- ja arendustegevust peetakse maailmaklassi kuuluvaks. Probleem ei ole mitte Euroopa kõrgtehnoloogilise tootmise jõudluses või suutlikkuses, vaid suutmatuses teadus- ja arendustegevust tootmisel üle kanda. Tegelikult seisneb komisjoni strateegia tehnoloogia suunamises tootjatele. Ent EMSK on seisukohal, et edukas ülekandmine eeldab tootjaid, kes on suutelised tehnoloogiat looma ja rakendada, ning EMSK arvates ei ole Euroopas piisavalt ettevõteteid, kes konkureeriks ülemaailmses kõrgtehnoloogilise tootmise sektorites.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovib näha, et suurem rõhk pannakse Euroopa Liidu tootmis- ettevõtete suutlikkuse suurendamisele.

Euroopa on juhtpositsioonil keemia ja tööstustehnoloogia sektoris. Tugev positsioon on tal ka farmaatsia- ja biotehnoloogia sektoris. Alates 1957. aastast on ELis rajatud aga vaid kolm ülemaailmselt kõrgtehnoloogiaettevõtet: ASML, Nokia ja SAP. Muude maailma piirkondadega võrreldes on EL olnud pidevalt teistest maas.

Samal ajal kui USA rakendab paljudes valdkondades vabaturu kapitalismi, on tema militaarne/tööstuslik süsteem seotuna tema maailmas juhtival positsioonil olevate ülikoolidega loonud äärmiselt viljaka pinnase leiutistele ja rohketele ideedele, mida saab valitsevas ettevõtluskultuuris ja suures turul ära kasutada. Aasia riigid pakuvad uutele ettevõtetele aktiivset riigipoolset toetust ja kaitset kuni need on end sisse seadnud. Nad on olnud välisinvesteeringute jaoks avatud ja samas ka atraktiivsed. Tänu kõnealuste välisinvesteeringutele on nad saanud tehnoloogid vastu võtnud ja kasutavad neid.

Kokkuvõtteks – strateegias soovib EK lisaks otsesele teadus- ja arendustegevusele toetada ka katsesarju, et arendada välja prototüübid ja uuenduslikud tootmissüsteemid, et muuta tehnoloogiad toodeteks.

Sellega seoses on EMSKil kaks soovitus. Esimene soovitus on, et strateegia rõhuasetus ei tohiks kahjustada ELi teadus- ja arendustegevust ega vähendada selle ulatust, kuna teadustegevus, eriti just alusuuringud, on vajalik alus tulevaste progressi võimaldavate tehnoloogiate tekkimiseks. Teine soovitus on, et kõnealust strateegiat, mis näib tuginevat n-ö uute tehnoloogiate turule lükkamisele, peaks täiendama ka turule tõmbamine pikaajalistelt tootjatelt. Sellest tulenevalt soovib EMSK näha, et suurem rõhk pannakse ELi tootmisettevõtete suutlikkuse suurendamisele.

PVTde programmil peab olema strateegia Euroopa nõrkade sektorite tugevdamiseks ja nende sektorite ärakasutamiseks, kus ta on suhteliselt tugev. Eriti meditsiintehnoloogia ja tervishoiuseadmete sektoris. ■

Euroopa ettevõtete ühine hääl Tai Kuningriigis

Bangkokis asuv Euroopa ASEAN ärikeskus (EABC) alustas ametlikult tööd käesoleval aastal. Selle missiooniks on „Toimida Euroopa ettevõtete häälekandjana Tais, eesmärgiga arendada Euroopa ettevõtete jaoks soodsat ettevõtluskliimat, suurendada investeerimise mahtu ja turuvõimalusi Tais, ning propageerida Taid ja Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEANi) kui suure potentsiaaliga kaubandus- ja investeringuturugusid“.

EABC peamiseks prioriteediks on olla Euroopa erasektorite huvide eestkõneleja Tai Kuningriigis. EABC on võtnud südameasjaks saada propageerimistöö kaudu strateegiliseks suhtluspartneriks Euroopa Liidu, Tai Kuningriigi ja ASEANi piirkonna majandussuhete arendamisel. EABC esimeses ärivaldkonna taustadokumendis, mis saadeti välja 2012. juunis, on toodud kaheksa EABC töögrupi soovitus Euroopa Liidu ja Tai ärisuhete parandamiseks ning Tai kui konkurentsivõimelise ja atraktiivse investeerimissuhtluse positsiooni tugevdamiseks.

EABC toimib ka platvormina Euroopa ja Tai ettevõtjate kokkutoomisel, nt *networking*-ürituste, seminaride või Euroopa Liidu messibokside kaudu. Olles Euroopa Liidu ettevõtete jaoks väravaks erinevatele teenustele ja ressursidele, mida Tai pakub, soodustab see infovoogu ja täiendab olemasolevaid ettevõtlust toetavaid struktuure.

Täiendamine, avaliku ja erasektori partnerlus ning jätkusuutlikkus on peamised selle organisatsiooni edu tagada aitavad faktorid ning need peegelduvad ka selle organisatsioonilises struk-

tuuris – tegemist on Euroopa Liidu finantseeritava initsiatiiviga, mida juhib 16 Euroopas ja Tais asuvas partnerist koosnev konsortsium, kelle hulgas on ka Eurochambres ja Euroopa kahepoolsed kaubanduskogjad Tais.

Suure kasvupotentsiaaliga turu rakendamine

Tai Kuningriigil on Euroopa ettevõtetele paljut pakkuda. Kagu-Aasia suuruselt teise majandusena kujutab see Euroopa investorite jaoks endast potentsiaalset ärikeskust: 70% selle SKPst tuleb ekspordist, mis näitab, et riik on maailmaturuga hästi integreeritud.

Tai ekspordil põhinev mudel peegeldub selle suures arvus Aasia riikidega sõlmitud kaubanduslepingutes. Lepingud on sõlmitud selliste riikidega nagu Hiina, Jaapan ja India, Austraalia ning Uus-Meremaa. Tai ja Euroopa Liit teevad nüüd tööd selle nimel, et liberaliseerida omavahelist kaubavahetust veelgi, mis aitaks potentsiaalsetele investoritele veelgi paremaid võimalusi pakkuda.

Tai Kuningriigi rahvaarv on 67 miljonit, seal on 39 miljonist inimesest koosnev tööjõuturg ning kiiresti kasvav keskklass. Seega on Tai mitte ainult peamine tootmiskeskus, vaid ka mitmetele sektoritele: turismist finantsteenusteni, autotootjatest põllumajandusettevõteteneni, huvi pakkuv tarbijaturg.

Tai paistab oma regioonis silma ka ettevõtluse lihtsuse poolest: Maa-ilmapanga Doing Business Index 2012 edetabelis on riik 18. kohal, mis on oluliselt kõrgem koht kui teistel regiooni ja paljudel Euroopa riikidel. Võrreldes mõnede suuremate naaberriikidega domineerib Tai majandust avatud

EUROOPA ASEAN ÄRIKESKUS BANGKOKIS VIIB EUROOPA ETTEVÕTTED „AASIA SAJANDISSE”

EABC Thailand

Käesoleval aastal Bangkokis tööd alustanud Euroopa ASEAN ärikeskuse (EABC) missiooniks on edendada Euroopa Liidu ja Tai majandussuhteid ning luua Euroopa ettevõtetele selles regioonis paremaid võimalusi, samuti tutvustada Tai Kuningriigi pakutavat Euroopa investoritele, kes soovivad oma tegevust teistesse riikidesse laiendada. Tai Kuningriik on Kagu-Aasia suuruselt teise majandusega riik, mille strateegiline asukoht Aasia südames on ideaalne stardiplatvorm nendele ettevõtetele, kes soovivad tegutseda turul, millest üsna pea on saamas maailma suurim ühisturg.

ettevõtlikkus, mille illustreerimiseks sobib asjaolu, et inglise keelt räägib peaaegu kogu ärikogukond, eriti aga nooremad ettevõtjad.

Värav Kagu-Aasiasse

Tai strateegiline asukoht Aasia südames on ideaalne nende ettevõtete jaoks, kes soovivad teenindada antud piirkonna peamisi turge. Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) aktiivse liikmena on Tai riik teinud palju tööd selleks, et luua tihedad majandussidemed oma naabritega ning saavutada seeläbi parem integreeritus.

Juba aastal 1992 allkirjastatud ASEANi vabakaubanduslepinguga (AFTA) võeti eesmärgiks äratada huvi uute investorite seas, kõrvaldades tariifsed ja mittetariifsed kaubandustõkked ning tugevdades piirkonna konkurentsieelist. Kui saab teoks 2015. aastasse kavandatud ASEANi majanduspiirkond, saab Kagu-Aasiast maailma suurim ühisturg ja tootmisbaas, mis võimaldab kaupade, teenuste, investeeringute, kapitali ja tööjõu vaba liikumist kogu piirkonnas. See vähendab tootmiskulusid ning loob ideaalsed tingimused välisinvestoritele. Majandusteadlased

usuvad, et integratsioon peaks samuti kogu regiooni majanduskasvule tuge andma ning kasvumäärad jõuavad tõenäoliselt üsna pea Hiina ja India vastavatele näitajatele järele. See on asi, mida potentsiaalsed Euroopa investorid peaksid pidama silmas, kui kaaluvad oma ettevõtte viimist välismaale.

„Kagu-Aasia piirkondlik integratsioon tähendab Euroopa Liidu ettevõtetele suurt potentsiaali. Unikaalne strateegiline eelis, mida kujutab endast juurdepääs sellele tohtususele turule, annab Tai

konkurentsivõimele lisajõudu ning on suund, mida EABC propageerib aktiivselt tegevustes, mille abil soovitakse suurendada Euroopa investeeringuid Kuningriiki,” ütleb EABC juht John Svengren.

Euroopa Liit on hetkel peamine välismaiste otseinvesteeringute allikas ASEANi riikides. Piirkondliku majanduse tõenäoline integreerimine võib kujutada endast olulist nihet ELi-ASEANi kaubandussuhetes, sest mõlemad piirkonnad kaaluvad hetkel täieliku vabakaubanduspiirkonna kehtestamist. ■

EABC boks messil
Food and Hotel 2012.

Lisainfo EABC kohta:
www.eabc-thailand.eu

VÄIKE SUURE NIMEGA ETTEVÕTE – ORTO AS

KAIDI TALSEN
Toimetaja

Sel aastal oli Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseumis võimalik näha näitust tänavu oma 80. juubeliaastat tähistava kosmeetika ja kodukeemiatoodete tootmisega tegeleva ettevõtte Orto pakenditest läbi aegade.

Vähe on neid, kes ei oleks kuulnud Ortost. Kõik, kes on pisutki vanemad kui 25, peaksid mäletama ümmarguses valges pakendis päevituskreemi, pesupulbrit Pipi, kelmika pudelikujundusega Perešampooni või Orto kingaviksi. Laia tootevalikuga tõsiseltvõetav ettevõtte on Orto ka täna, oma 80. juubeliaastal. Kogu oma tegutsemise aja on firma olnud ka Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liige. Tänuks pikaajalise liikmelisuse eest tunnustas Kau-

banduskoda ettevõtet ka tänukirjaga. Külastasime sel puhul juubilaril ning ajasime juttu ettevõtte juhi Gunnar Laasiga.

Orto algusaastatel arendati peamiselt nelja tootesuunda – tarbekeemia (määrded, õlid, värvid, liim, tint, äädikas), kodukeemia (pesupulber, saapakreem, põrandavaha, metallipuhastaja), tööstuskeemia (taskulambipatareid) ja parfümeeria (seep, hambapasta, kölnivesi, juukseõli, näokreem). Aastate jook-

sul on tootevalik muutunud, vahepeal katsetati isegi plastmööbliga. Täna sel päeval on Orto tuntud peamiselt selliste tootesarjade nagu Puhas Loodus, Puhas Limpa, Solar ja Plix poolest. Eesti juhtiva kosmeetikatootjana järgib ettevõtte üldist „rohelist“ trendi, valmistades võimalikult puhtaid tooteid.

Suurettevõttest väikeseks

Orto ajalugu sai alguse 1932. aastal, kui Tallinna Ühise Haigekassa

alla võeti tööle kolm Eesti Tarvitajate Keskühisuse Keemiatehase töölisi. Orto nime hakkas ettevõtte kandma 1937. aastal pärast ühinemist tööstuskaubanduse osahinguga Estonafta. Nimi Orto pärineb kreeka keelsest sõnast „orthos“ (sirge, õige).

Nõukogude ajal pea 800 inimesele tööd andnud ettevõttest on tänaseks saanud 22 töötajaga moodne väikeettevõtte. Töötajate arvu vähenemine on suuresti tingitud tehnoloogia efektiivsemaks muutmise tõttu. Orto juhi sõnul võetakse ettevõttesse tööle neid, kellel on soov midagi ära teha. Suurem osa ettevõtte „uuema aja“ töötajaid on saanud spetsiifilise väljaõppe juba ettevõttes sees, pikaajaliselt firmas töötanud spetsialistide käe all. „On paratamatus, et inimestest on reaalinete valdkonnas puudus. Tudengid tahavad minna tööle nn vingetesse ja maailmakuulsatesse ettevõtetesse,“ nentis Gunnar Laas.

Ettevõtte on oma pika ajaloo jooksul elanud üle nii kergemaid kui ka keerulisemaid perioode. Gunnar Laas näeb kriisides aga ka positiivset poolt. Hiljutise finantskriisi valguses sõnas ettevõtte juht: „Kriisi mõju turule on puhastava toimega, tuleb üle vaadata toote-

Orto kreemipakkijad 1950ndatel.

1940

1950

1978

2012

portfellid, investeringud ning tulevikku puudutavad lennukad ideed. Kriisilukord nõuab kiiret reageerimist, mis on kergem väikestele ettevõtetele nagu Orto. Tänu tasakaalustatud tooteportfellile ning õigetele turunduslikele tegevustele kasvas kriisiaastatel Orto käive stabiilselt 10-15%. Kindlasti hakkasid tarbijad kriisiaastatel Eesti kosmeetika ja kodukeemia tootjatele rohkem tähelepanu pöörama."

Juhi sõnul on kriis olnud väga hea vundamendi ladumiseks uuele kasvuperioodile. Aastatel 2009-2010 panustati jõuliselt tootearendusse, mille tulemused on jõudnud turule aastatel 2011-2012.

Eesti kosmeetika konkureerib edukalt välismaisega

„Orto tooted on kindlasti leidnud tee eestlaste südamesse ning meie 80-aastane ajalugu räägib järjepidevusest, mis väljendub ka meie klientuuri stabiilsuses,“ rääkis Gunnar Laas. „Oleme tuntud ja teatud – meie tooted on müügil nii pealinna peenemates kaubamajades kui ka väikestes külapoodides. Eestlase jaoks on oluline eestimaine toode ning seda osatakse hinnata,“ lisas

ettevõtte juht. Laasi sõnul tuleb neil tihedas konkrentsis jälgida, mida teised kosmeetikaettevõtted teevad ning viima end kurssi ka tooraineturu muudatustega, et pakkuda võimalikult konkrentsi-võimelisi tooteid.

Aastate jooksul on Orto tooted teinud läbi olulise kvalitatiivse muutuse. Võib kindlalt öelda, et Orto tooted ei jää kvaliteedilt ja mõjult konkrentidele, ei välis- ega kodumaistele, mitte millegagi alla. „Aga umbusk keemiatööstuse kui teraviku vastu on ajalooline ning seda on palju,“ ütles Laas.

Kui Orto tooted kvaliteedilt teiste tootjate omadele alla ei jää, siis kas ettevõttel pole tekkinud mõtet ka teistele turgudele liikuda ja eksportimist proovida? Gunnar Laasi sõnul soovib Orto olla pigem arvestatav tegija Eesti turul kui marginaalne osaleja välisturul. Eestis mängib olulist rolli ka Eesti inimese suhestumine Orto ajalooaga. Edu määrab ka see, kui hästi üks või teine ettevõtte müügikettidega läbi saab.

Sama mastaabiga kodumaiseid tootjaid, kes Ortole konkrentsi pakkuda võiksid, Eestis ei ole. Üha enam populaarsust koguvate Eesti

väikeste kosmeetikatootjate mahud veel Ortoga konkrenterima ei ulatu, kuigi need on omale kindla koha leidnud. „On kodusõlletegijad ja on kodukosmeetika tegijad, igal asjal on oma nišš. See ongi ettevõtlus,“ sõnas Laas.

Rangelt reguleeritud valdkond

Ettevõtte juhi hinnangul ei ole hind enam see peamine eelis, millega kodumaine toode välismaistega Eesti turul konkrenterib. Laasi sõnul mõjutavad kosmeetika- ja keemiatoodete hinda väga palju seda valdkonda reguleerivatest määrustest tulenevad karmid nõuded. „Keemiatööstus, mille alla meie tootmine kuulub, on väga tugevalt reguleeritud tööstusala. Sellega kaasneb rohkelt investeringuid ning uurimis- ja paberitööd, et vajalike muudatustega õigeks ajaks valmis olla. Kuigi Euroopa Liidu uus kemikaalipoliitika (REACH – *Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical Substances*) meie ettevõtet otseselt ei puuduta, mõjutab see meid kasvõi toorainete hinnatõusu kaudu,“ täpsustas Laas.

„Kosmeetikatoodete tootmisel järgime rangeid nõudeid, mis on kooskõ-

las heade tootmistavade ja kirjeldatud ka vastavas ISO standardis. Kosmeetikaalase seadusandluse võtmeteguriks on tooteohutus, mille eest vastutab tootja. Tootjal on kohustus viia iga toote kohta läbi ohutuse hindamine. Kosmeetikatoodete puhul on see riskihindamise protsess, mis sarnaneb põhimõtteliselt mistahes teise ala riskihindamise protsessiga,“ selgitas ettevõtte juht.

Väike saab abi liikmelisusest

Selleks, et ühe väikeettevõtte hääl kurtidele kõrvadele ei kostuks, saab abi kuulumisest erialaliitusesse ning esindusorganisatsioonidesse. Seetõttu kuulubki Orto mitmesse organisatsiooni, sealhulgas Eesti Kaubandus-Tööstuskotta ja Eesti Keemiatööstuse Liitu. Nii on võimalik ka 22 töötajaga ettevõttel anda oma panus riigipoolse ülereguleerimise vältimise ja tegeleda pigem oma põhitegevuse, tootmisega. ■

ORTO

- Asutatud aastal 1932.
- Kaubanduskoja liige alates aastast 1932.
- Töötajaid 22.
- www.orto.ee

KAUBANDUSKOJA ÄRIDELEGATSIOON KÜLASTAS SOOME VABARIIKI

LIIS LEHESALU
Rahvusvaheliste suhete
koordinaator

19.-20. novembril külastas Eesti Kaubandus-Tööstuskoja poolt kokku pandud äridelegatsioon Soome Vabariiki. Visiidi raames kohtuti erinevate Soome ettevõtjatega ning osaleti ka Eesti-Soome foorumil.

CF&S ESTONIA AS:

- CF&S Estonia AS, mis on suuremalt jaolt aktiivsemalt tegutsenud muudel turgudel, pöörab enam pilku põhja poole, et lüüa kaasa ka sealse transpordiäris. Kohtumistel sai mõtteid vahetatud mitme huvipakkuva ettevõttega. CF&S toetab ka edaspidi selliste visiitide korraldamist.

HARRI RÄSTAS

CF&S Estonia AS tegevdirektor

Visiidi eesmärgiks oli saada värskemalt infot Soome majanduse ning Soome-Eesti majandussuhetes toimuva kohta. Samuti soodustada koostööd teadus- ja arendustegevuses nii ülikoolide kui ettevõtete vahel. Mõlemad riigid soovisid tõsta piirkonna atraktiivsust ettevõtluse ja investorite jaoks kui kiiresti arenevat, mitmekesist ja integreerunud regiooni. Samuti leida koos paremaid lahendusi uutele väljakutsetele.

19. novembril algas äridelegatsiooni programm Wärtsilä külastusega, kus anti ülevaade Wärtsilä Corporationi tegevuste kohta globaalses mastaabis ja Eestis (Elering Power Plant projekti tutvustus Kiisal ja Wärtsilä Ship Power). 4,2 miljardi eurose käibega Wärtsilä tegutseb 70 riigis, põhitooted on laevamootorite- ja jõujaamade valmistamine ning hooldus. Wärtsilä mootoreid leidub mitmetel Eesti lipu all sõitvatel laevadel, uurimisalast koostööd on alustatud Tallinna Tehnikaülikooli Virumaa Kolledžiga. Delegatsiooni tervitas Wärtsilä Corporationi asepresident Kari Hietanen, kohtumisel viibis ka arendusjuht Timo Mahlanen ja müügijuht Johan Hanstén.

Lõunaseminaril kohtus äridelegatsioon Soome-Eesti võrgustiku liikmetega. Soome Keskpanga rahvusvahelise majanduse ja majanduspoliitika nõunik Märten Ross esines ettekandega teemal „Soome majanduse areng Euroala võlakriisi valguses“.

Päev jätkus Finlandia Hallis toimunud Eesti-Soome foorumiga „Üheskoos oleme ainulaadsed“ ja äridelegatsiooniga liitus ka peaminister Andrus Ansip. Lisaks Eesti peaministrile tervitas foorumil osalejaid ka Soome peaminister Jyrki Katainen. Foorumi eesmärgiks oli arutleda Eesti-Soome koostöö hetkeseisu ning tuleviku üle. Foorumi esimeses paneelis arutlesid Soome Kaubanduskoja president Risto E. J. Pentillä, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse esimees Toomas Luman ja Nordic Investment Banki asepresident Gunnar Okk ettevõtluskeskkonna üle laiemas plaanis. Ettekanded haridusest ja *start-up* ettevõtetest tegid haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo, IT Kolledži lektor Linnar Viik ning Tuomo Lähdeniemi Fountain Park OY-st. Foorumi kolmandas paneelis rääkisid majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts, Eesti Logistikaklastri arendusjuht

Illimar Paul, Tallink Silja OY tegev- ja direktor Margus Schults, Helsingi sadama tegev- ja direktor Kimmo Mäki ning Helsingi aselinnapea Pekka Sauri logistika ja selle tuleviku teemadel.

Keeleõppe tähtsuse rõhutamiseks andis Eesti-Soome Kaubandusühingu (SEKY) aseesimees Juhani Järvi ja Eesti haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo üle soome keele õppetipendiumi Eesti magistrandile, kelleks osutus Grete Kikas Tallinna Tehnikaülikoolist.

Inspireerival foorumil osales 150 inimest, moderaatoriks oli Eesti Vabariigi aukonsul Vaasas Pekka Haapanen.

Helsingi programm lõppes suursaadik Mart Tarmaku vastuvõetuga Eesti Vabariigi Suursaatkonnas.

20. novembril oli äridelegatsioon Vierumäel ja Lahtis. Vierumäel tutvuti Soome Spordi Instituudi ja Soome-Eesti Sport Inno Camp projektiga. Lahtis tutvusid ettevõtjad *cleantechi*, disaini, energia ja mehhatroonika valdkondadega, mis on Lahtis väga tugeval järjel. Tutvuti UPM Kymmene Plywoodi toote- ja tehnoloogiaarendusega.

Äridelegatsioon koos
Oilon juhatuse esimehe
Päivi Leiwoga.

Kim Poulsen, UPM Plywood BA ärisuuna juht rääkis kontserni ja ärisuunast ning UPM Plywood BA ärisuuna arendusjuht Kaido Kukk valgustas kontserni ja ärisuuna strateegiat ning arendusvaldkondi. Sibeliustalos ütles avasõnad Lahti Regional Development Company arendusjuht Pekka Komu, Lahti Regional Development Company arendusjuht Jari Tiikkainen rääkis Lahti regiooni mehhatroonika klasterist, EAS-i Helsingi esinduse direktor Valdar Liive andis ülevaate Eesti majandusest ning Egon Missik tutvustas Soome Disaini Sihtasu-

tust. Lahti programm lõppes firma Oilon külastusega. Tutvuti soojus-seadmeid valmistava kontserni laboratooriumi ja tehasega. Äridelegatsiooni võõrustas juhatuse esimees Päivi Leiwo, kes on ühtlasi ka Soomet välismaal tutvustava Team Finland juhtrühma liige.

Äridelegatsiooni osalenute ettevõtjate tagasiside oli väga positiivne ja Soome kohta saadi isegi üllatavalt palju uut infot.

Soome ja Eesti on naabrid, kes saavad ühiselt tegutsedes tõmmata

suuremat tähelepanu Soome lahe piirkonnale – üheskoos oleme uni-kaalsed.

Visiit ja foorum korraldati koostöös EAS Helsingi esindusega, Välisministeeriumi ja Eesti saatkonna ning Soome Kaubanduskojaga.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja kokku pandud äridelegatsioonis osalesid Endel Palla (Harju Elekter AS), Tõnis Tamme (Pan-Balti advokaadibüroo TRINITI), AareTark (Tark Grunte Sutkiene), Tiit Sarapuu (Era-kliinik Dentes AS), Karl Kivi (FEMW

OÜ), Harri Rästas (CF&S Estonia AS), Jüri Rass (EA Reng AS), Kaido Kukk (UPM-Kymmene Otepää AS), Margus Schults (Tallink Silja OY), Illimar Paul (Eesti Logistikaklaster), Üllas Täht (Ensto Ensek AS), Andrus Mossov (Silberauto Eesti AS), Atso Matsalu (Puukeskus AS), Andres Trink (Merko Ehitus AS), Valdar Liive (EAS, Helsingi esindus), Toomas Luman (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda), Mait Palts (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda), Liis Lehesalu (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda), Jane Juhanson (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda). ■

Kaido Kukk, UPM Plywood BA
ärisuuna arendusjuht
tootmisringkäiku sisse juhatamas.

ARENDADES SOTSIAALSEID (ÄRI)IDEID

SENISEST PAREMINI

Heateo Sihtasutus saab järgmise aasta maikuuks kümme aastat vanaks. Loodud stimuleerima sotsiaalset innovatsiooni, oleme Eesti ainsa strateegilise filantroopia põhimõtetele tegutseva organisatsioonina keskendunud suure ühiskondliku mõjuga vabauhenduste leidmisele ja toetamisele.

ANDRUS ALJAS
Heateo Sihtasutuse juhataja

HEATEO SIHTASUTUS

Nagu iga hästitoimiv organisatsioon, nii on ka Heategu muutuvatele oludele reageerides aeg-ajalt kohendanud oma tegevusmudelit. Meie hetkel käimasolevad arendused on seotud vajadusega pöörduda tagasi Heateo loomise peaesmärgi juurde – ergutada Eestis uute ja innovaatiliste sotsiaalsete (äri)ideede arengut. Me soovime senisest paremini kasvatada ja toetada (potentsiaalse) suure ühiskondliku mõjuga vabauhendusi. On ju Heateo toetusest saanud Eesti vabakonnas justkui kvaliteedimärk, mis näitab, et organisatsioon on hästi juhitud ja elujõuline ühiskonna muutja.

Heateo põhikompetentsid on seotud ärisektori teadmiste ja kogemuste kasutamisega Eesti vabakonna arendamiseks. Oma töös oleme tihti tajunud kahte olulist probleemi – vabauhenduste jätkusuutlikkus ja tegeliku ühiskondliku mõju ebaselgus. Jätkusuutlikkuse arendamiseks oleme aastaid propageerinud sotsiaalse ettevõtluse ideed, millest räägitakse ühiskonnas järjest valjevana häälega. Sellel hooajal on sotsiaalse ettevõtluse teema eraldi valdkon-

nana esindatud ka Eesti suurimal ettevõtluskonkursil Ajujaht ning Heateo SA on valdkonna põhitöötaja. Aja jooksul on Heateo abiga sirgunud Eesti esimesed tugevad ja edukad sotsiaalsed ettevõtted. 2012. aasta parima noore naisettevõtja Katriin Jüriska juhtimisel on näiteks Uuskasutuskeskusest saanud äriliselt tulemuslik ja kasvav ettevõtte, mis võimaldab järjest paremini täita enda sotsiaalset rolli jätkusuutliku tarbimise ja keskkonnateadlikkuse propageerijana.

Meie järgmine eesmärk Eesti vabakonna arendamisel on võtta tõsiselt käsile vabauhenduste ühiskondliku mõju hindamise ja kommunikatsiooni teema. Suvel andis Heateo meeskond välja „Kodanikuühenduste ühiskondliku mõju hindamise käsiraamatu“, millele oleme saanud vabauhendustelt positiivset tagasisidet. Heateo roll mõju hindamise arendamisel ei piirdu ainult käsiraamatuga, meie pikaajaliseks ambitsiooniks on muuta oma ühiskondliku mõju hindamine Eesti vabakonnas standardiks, mis aitaks kaasa kogu sektori eesmärgipärasuse, efektiivsuse ja läbipaistvuse tõstmisele. Kutsume

omalt poolt ärisektori esindajaid üles oma toetustegevuses rohkem küsima ja hindama toetavate organisatsioonide ühiskondlikku mõju ning tegema eeskätt mõju suurusel põhinevaid valikuid!

Olulise uuendusena oma tegevuses oleme aga loomas Heateo senisele toetusmudelile uut üksust, arendusprogrammi, mis on eelkõige suunatud uutele „tulijatele“ ning mille peamine eesmärk saab olema leida ning arendada uusi ja huvitavaid sotsiaalseid ideid või oma tee alguses olevaid ambitsioonikaid organisatsioone, kellel on potentsiaali saavutada Eesti ühiskonnas ühe või teise probleemi lahendamisel tõeline läbimurre. Programmi tulemusena peaks osalenud organisatsioonil valmima arengustrateegia, mille realiseerimist toetab Heategu kogu oma partnerite ja erasektori vabatahtlike jõu ja nõuga. Meie mudeli järgmiseks astmeks arenguprogrammi kõrval on aga kasvuprogramm, kus eesmärgiks on suur ja süsteemne kasv välja valitud organisatsioonid ja selle tegevusvaldkonnas. Võrdsest tähtis osa meie uues mudelis on juhtide isiklik arenguprogramm

„Heateo Akadeemia“, mille lipu all kasvatada Eesti vabakonnale uusi tugevaid liidreid ja eestvedajaid. Ent Akadeemia on suunatud ka erasektori inimestele, toetades ja arendades neid vabatahtliku rollis, et sektoritevaheline koostöö oleks võimalikult sujuv ja tõhus.

Kutsume omalt poolt ärisektori esindajaid üles oma toetustegevuses rohkem küsima ja hindama toetavate organisatsioonide ühiskondlikku mõju ning tegema eeskätt mõju suurusel põhinevaid valikuid!

Loodame oma laienenud toetusmudeli abil Heateo tegevust tunnustavalt elavdada ning usume, et leiame erinevate toetusprogrammide abil nii mõnegi idee, millest meie tiimi ja partnerite-vabatahtlike abiga võib lõpuks välja kasvada tugev ja hästi tuntud sotsiaalne algatus. Nagu seda on näiteks omal ajal Heateo initsiatiivil ja toel loodud haridusprogramm Noored Kooli. ■

KAUBANDUSKODA JA SALVEST AITASID PUUDUSES PERESID

MAARJA LOORENTS
Kommunikatsioonijuht

Selle aasta jõulude eel panid Kaubanduskoda ja Koja pikaaegne liige Salvest AS jõud kokku ning otsustasid alustada koostööd Toidupangaga.

TOIDUPANKADE TÖÖ ÜLDPÕHIMÕTTED

- Toit saadakse kohalikust kaubandusvõrgust, tootjatelt ning talumeestelt.
- Toit saadakse tasuta ja antakse ära tasuta.
- Toidupangad aitavad peresid, kes on sattunud ajutiselt majanduslikult keerulisse olukorda (nt töökaotus). Tegemist on lühiajalise abiga – tavaliselt suudavad inimesed hiljemalt 1-2 aasta möödudes kriisist väljuda ja edasi minna ilma lisaabi vajamata.

Eesti Toidupank on Euroopa toidupankade föderatsiooni (FEBA) täisliige.

Toidupanga aktiivset tegevust on paljud näinud kindlasti eelkõige suurtes kaubanduskeskustes, kus nädalavahetustel sageli hädasolijate aitamiseks toiduaineid kogutakse. Kaubanduskojal tuli aga idee Toidupangale appi minna oma aastalõputegevusi plaanides. Jõulukuiste Toidupanga toidukogumispäevade aegu on iga vabatahtlik kätepaar suureks abiks ja seda abi otsustasidki Kaubanduskoja töötajad Toidupangale pakkuda. Koja ettepanekuga raskustes peresid aidata ühines hea meelega ka Kaubanduskoja liige, Eesti toiduainetööstuse lipulaev Salvest AS.

Selle aasta kõige toredama kuu-päevaga päeval, 12.12.2012 veeres nii umbes keskpäeva paiku Toidupanga lao ukse ette järjekordne veok ja tõsteti maha kolm suurt alusetäit kaupa. Salvest andis Toidupangale üle mitu alusetäit erinevat toitu, sealhulgas ka erinevat purgitoitu, mis on mõeldud just beebidele. „Salvest on ainus eestimaine lastetoidu tootja, iga aasta jõulude ajal on tegelikult antud tooteid lastekodudele ning lasterikastele peredele. Sel aasta otsustati anda tooteid ka Toidupanga kaudu, kellel on paremad kontaktid ning vajalik logistika, et jõuda just vähekindlustatud ja

lasterikaste peredeni, et tuua rõõmu ja jõulutunnet võimalikult paljude selliste eestimaalasteni, kes kannatavad puudust. Meil on hea meel, et Kaubanduskoda leidis sellise hea mooduse Salvesti ja Toidupanga kokkuviiamiseks, et sellest ka suurem kõlapind tekiks, mis loodetavasti innustab ka teisi ettevõtteid leidma võimalust Toidupanga (aga ka teiste heategevusorganisatsioonide) toetamiseks,” ütles Salvesti juhatuse liige Tamara Gubenko.

Kas teadsite, et Eestis on täna umbes 63 000 last, kes elavad peredes, kus vanematel on raskusi

Toidupakkide komplekteerimisel abiks olnud Kaubanduskoja töötajad.

Kaubanduskoja peadirektor Mait Palts, Toidupanga juht Piet Boerefijn ja Salvesti müügijuht Jaan Rainola.

igapäevase toidulaua katmisega. Absoluutses vaesuses elavaid lapsi on neist 45 000. Samal ajal jääb suurtes toidukauplustes ja hulgi-ladudes üle palju toitu, mis on veel täiesti kasutuskõlblik. Toidupank kutsutigi 2010. aasta kevadel ellu just selle eesmärgiga, et koguda taoline toidukaup kokku ja anda abivajajatele. Seega võitleb toidu-pank mh ka toidu raiskamise vastu, püüdes vähendada ületarbimist ja hoolimatut suhtumist meie iga-päevatoitu.

13. detsembril läksid ka Kauban-duskoja ja Salvesti töötajad appi Toidupangale toitu komplekteerima. Sel päeval pandi kokku täpselt 209 toidukasti. Igal nädalal jagab Toidupank üle Eesti laiali 1300 toiduabipakki, mis komplek-teeritakse vabatahtlike abiga. Toi-dupangal on kogu Eestis kokku rohkem kui 100 püsivat vabataht-likku abilist, kes ei pea paljuks iga-nädalaselt Toidupangale oma aega kinkida. Toidupakid ja/või -kastid jagatakse erinevate heategevus-organisatsioonide kaudu laiali toi-metulekuraskustes peredele. „Vaba-tahtlike panus on toidupankade töös ääretult oluline, ilma nendeta see võrgustik ei toimiks. Lisaks

meie oma püsivatele vabatahtli-kele on meil käinud paljud erinevad ettevõtted oma meeskondadega abiks toidukastide komplekteerimi-sel ja selle üle on meil väga hea meel,“ on Eesti Toidupanga juht Piet Boerefijn veendunud.

Mait Palts:
„Loodan, et meie ühine algatus Salvestiga ärgitab ka teisi ettevõtjaid, kellel võimalusi ja tahet Toidupanka või muid sarnaseid tegevusi toetada.“

„Loodan, et meie ühine algatus Salvestiga ärgitab ka teisi ettevõt-jaid, kellel võimalusi ja tahet Toi-dupanka või teisi sarnaseid tegevusi toetada, ning on heaks näiteks, kuidas saame oma liikme ja abiva-jaja kokku viia ja selliselt probleeme lahendada ja abi pakkuda,“ sõnas Kaubanduskoja peadirektor Mait Palts. Toidupanga tugevus seisneb selles, et tegu on üle-ees-tilise algatusega ja abi jõuab rohkem kui kümnesse linna, lisaks samade maakondade paljud vallad. ■

KUIDAS TOETADA TOIDUPANKA?

Toidupanga tegevusele kaasa aitamiseks on palju erinevaid või-malusi nii üksikisiku kui ka ettevõtetena:

- Tehes vabatahtlikuna Toidupangas tööd.
- Annetades toiduaineid.
- Annetades vajalikke vahendeid: laomööblit, kaste, transpordivahendeid jms.
- Annetades raha ülekandega või helistades annetustelefonidele.
- Korraldades oma ettevõttes toidukogumisürituse Toidupanga toetuseks.
- Levitades infot Toidupanga tegevuse ja toetusvõimaluste kohta oma organisatsioonis või tutvusringkonnas.
- Algatades Toidupanga tegevuse oma kodukohas.

Loe lähemalt: www.toidupank.ee/toidu-annetamine

Seminar

2012. aasta majandusaasta aruande koostamine. RTJ muudatused.

9. jaanuaril Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis
 16. jaanuaril Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 9. jaanuaril kell 10.00-16.00 Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu) ja 16. jaanuaril kell 10.00-16.00 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminari „2012. aasta majandusaasta aruande koostamine. RTJ muudatused.“ Semi-nari sihtgrupp on raamatupidajad ja finantsstõötajad. Seminari lektor on vannutatud audiitor, Finantsinspeksiooni regulatsioonide ja aruandluse divisjoni spetsialist Maire Otsus.

Maire Otsus on lõpetanud Tartu Ülikooli rahanduse ja krediidi eriala, töötanud pearaamatupidajana, audiitorina. Praegu töötab Finants-inspeksioonis järelevalvepoliitika spetsialistina. Vandeaudiitor alates 1994. aastast. Tegutsenud koolitajana raamatupidamise, finantsana-lüüsi ja finantsjuhtimise valdkondades alates 90. aastate lõpust.

Seminaril antakse ülevaade Eesti raamatupidamise hea tava nõuetele vastava 2012. a raamatupidamise aastaaruande koostamise sõlmküsimustest. Selgitatakse, kuidas arvestada aastaaruande koostamisel RTJ muudatusi. Tehakse raamatupidamise aastaaruande koostamisel esinevate vigade ja kogemuste analüüs ning pööratakse tähelepanu e-aruande esitamise nüanssidele.

Käsitletavad teemad:

- RTJ muudatused
 Uus RTJ muutub kohustuslikuks 2013. aastal. Kas tuleks varem rakendada ja mida peaks varasemal rakendamisel silmas pidama? Olulisemad muudatused.
- Majandusaasta aruanne, selle osad ja lisatavad dokumendid
 Raamatupidamise aastaaruande. Tegevusaruande. Kasumi jaotamise (kahjumi katmise) ettepanek ja otsus. Audiitorikontroll.
- Raamatupidamise aastaaruande koostamine
 - Olulisemad aspektid varade ja kohustuste hindamisel nii praeguse kui ka uue RTJ valguses: nõuete hindamine; varude kajastamine; põhivara hindamine, sh põhivara kaetav väärtus; kinnis-varainvesteeringute hindamine; kohustuste kajastamine; omakapitali tehingute kajastamine; sihtfinantseerimise kajastamine.
 - Omakapitali muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne. Mida tuleb silmas pidada omakapitali muutuste aruande ja raha-voogude aruande koostamisel? Sagedamini esinevad „komis-tuskivid“ rahavoogude aruandes.
- Majandusaasta aruande elektroonilisest esitamisest

Lisainfo ja registreerumine:

KATI KRASS

Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee

Seminar

Kinnisvarade hindamine – ainult olulisest!

29. jaanuaril Kaubanduskojas

Paljud ettevõtted omavad kinnisvara ning vähemalt kord aastas tõstatub küsimus nende varade väärtuse hindamise kohta. Isegi juhul, kui hindamisel võetakse appi ettevõtteväline ekspert, võib aastaaruande koostamisel ja selle auditeerimisel tekkida mitmeid olulisi küsimusi nagu näiteks: milliseid kinnisvarasid ja nende komponente on üldse lubatud ümber hinnata; milline on kvaliteetne eksperthinnang; millised meetodid ja hindamise eeldused on need „õiged“ jne. Käesolev koolitus ongi mõeldud just sellistele küsimustele vastamiseks. Koolituse käigus käsitletakse hindamist raamatupidaja, kinnisvara eksperdi ja audiitori silme läbi ning antakse praktilisi juhiseid.

Seminar „Kinnisvarade hindamine – ainult olulisest!“ toimub 29. jaanuaril kell 11.00–16.15 Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn). Koolituse maksumus on Kaubanduskoja liikmele 60 eurot ja mitmeliikmele 120 eurot, lisandub käibemaks. Kui ühest firmast on mitu osalejat, siis rakendatakse hinnasoodustust -10%. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid, lõuna ja kohvipausid.

Lektorid:

SVEN SILING

BDO Eesti partner ja vandeaudiitor, kes omab ligi 15 aasta pikkust audiitorluse kogemust. Lisaks on ta Eesti Audiitorkogu metodoloogiakomisjoni liige ning spetsialiseerunud erinevate raamatupidamis- ja auditaalaste koolituste andmisele.

MARTIN KÕIV

Kutseline hindaja ja Eesti Kinnisvara Hindajate Ühingu juhatuse liige. Omab laialdast töökogemust kinnisvara hindamise ja vahendamise valdkonnas, on seotud mitmete kinnisvara hindamise teemaliste koolitustega.

AIVAR TOMSON

DTZ Kinnisvaraekspert hindamisosakonna juhataja, Eesti Kinnisvara Hindajate Ühingu ja RICS-i (Royal Institution of Chartered Surveyors) liige. 2012. aastal kaitses litsentsiaadi kraadi Aalto Ülikoolis (Helsinki). On osalenud paljudes hindamist ja turuanalüüsi puudutavates projektides nii Eestis kui ka teistes riikides.

Käsitlemisele tulevad järgmised teemad:

- **Raamatupidamislik käsitlus**
 - Millises väärtuses tohib erinevaid kinnisvarasid kajastada?
 - Kuidas identifitseerida kinnisvarainvesteeringut keerulisematel juhtudel?
 - Soetusmaksumuse meetodi ja õiglase väärtuse meetodi võrdlev analüüs
 - Õiglase väärtuse määramise olulised eeldused
 - Õiglase väärtuse hindamise usaldusväärsuse hierarhia
 - Millistel juhtudel tuleb väärtuse hindamisel kasutada eksperti?
- **Kinnisvara eksperdi käsitlus**
 - Ekspertide erinevad töövõtted, sh sõltumatud eksperthinnangud ja hinnangu läbivaatus
 - Finantsaruandluse eesmärgil tehtud hindamised, sh kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse hindamine
 - Vara parim kasutus – mida see täpsemalt tähendab?
 - Hindamise erinevad meetodid – võrreldavad turutehingud, diskonteeritud rahavood (sh diskontomäära leidmine), kulumeetod
 - Millist meetodit millal kasutada ja millal mitte kasutada?
 - Mida sisaldab eeskujulik eksperthinnang?
 - Praktikas enamlevinumad küsimused ja vastused kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse hindamisel
 - Milliseid hinnanguid lisaks õiglasele väärtusele on võimalik veel eksperdiilt finantsaruandluses kasutamise eesmärgil tellida?
- **Audiitori käsitlus**
 - Audiitori protseduurid juhtudel, kui ettevõtte on hindamisel kasutanud välist eksperti
 - Juhtkonna eksperdi usaldusväärsuse hindamine
 - Audiitori eksperdi kasutamise põhimõtted
 - Ekspertihinnangu analüüs (eksperdi sõltumatus, töö eesmärk, kasutatud eeldused ja meetodid ning järeldused)
 - Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse arvestushinnangu auditeerimine
 - Enamlevinumad küsimused eksperthinnangu kasutamisel ja vastused nendele küsimustele

Kontaktkohtumiste üritus Future Match 2013 CeBIT messil

5.-9. märtsini Hannoveris

Kaubanduskoda kutsub IKT ettevõtteid osalema Enterprise Europe Networki ühel suurimal ja läbi aastate edukaimal kontaktkohtumiste üritusel, mis on aidanud ettevõtetel leida koostööpartnereid tootearenduse, teadusarendustöö, ühisettevõtluse, tootmise ning turunduse ja litsentsilepingute valdkonnas.

Üritusele oodatakse osalema ligi 400 ettevõtet (k.a ülikooli ja uurimisasutust) 39 riigist ning korraldatakse eeldatavalt 1500 kohtumist.

Osalemistasu on 110 eurot, hind sisaldab käibemaksu ja CeBIT messipiletid. Registreerimine 1. detsembrist kuni 14. veebruarini.

Rohkem infot peatselt <http://www.b2match.com/futurematch>

Lisainfo ja registreerumine:

TRIIN UDRIS

Tel: 604 0090

E-post: triin.udris@koda.ee

Loomemajanduse mess ja kontaktkohtumiste üritus Ambiente

18. veebruaril Frankfurtis

Kaubanduskoda kutsub loomemajanduse ettevõtteid osalema 18. veebruaril Saksamaal, Frankfurtis Ambiente messi raames korraldataval kontaktkohtumiste üritusel. Messile oodatakse üle 4500 ettevõtte 87 riigist, mis teeb Ambientest maailma ühe suurima ja prominentsema tarbekaupade messi. Osalema on oodatud nii disainerid kui ka tarnijad.

Tehes koostööd „Messe Frankfurt against Copying“ algatusega pakutakse ettevõtetele kontaktkohtumiste ürituse raames ka tasuta IPR konsultatsioone. Seda kõike lisaks tasuta kontaktkohtumistele! Üritusel osalevate Saksa ettevõtetega on võimalik tutvuda Kaubanduskoja kodulehel.

Kontaktkohtumistele registreerumise tähtaeg on 31. detsember.

Lisainfo ja registreerumine:

TRIIN UDRIS

Tel: 604 0090 • E-post: triin.udris@koda.ee

www.ambiente.messefrankfurt.com

Koolitus

ISO 9001:2008 kvaliteedijuhtimissüsteem ja selle omal käel rakendamine väikeettevõttele

Eesti Standardikeskuses

Koolitus toimub 23. jaanuaril, 6. märtsil ja 8. mail kell 10.00-14.50 Eesti Standardikeskuses (Aru 10, Tallinn). Koolituse viib läbi Urmas Karileet Integre OÜst. Koolituse eesmärk on õlbustada väikeettevõtete iseseisvat kvaliteedijuhtimissüsteemi rakendamist ning jagada infot sertifitseerimise nõuete kohta. Koolitusele on oodatud ettevõtjad, kvaliteedijuhid ja asutuste esindajad, kes soovivad alustada kvaliteedijuhtimissüsteemi ISO 9001 juurutamist omal käel. Koolitus on jagatud kolme etappi. Koolitus on mõeldud kvaliteedijuhtimissüsteemi iseseisvaks loomiseks. Koolituse II ja III etapis vaatame üle teie poolt tehtud sammud ning täiendame ja arendame neid edasi. Koolituspäevade vahele jääb optimaalne aeg uue süsteemi juurutamiseks oma ettevõttes.

Osavõtutasu ühele osalejale on 330 eurot. Kahe osaleja tasu ühest ettevõttest on 370 eurot. Soovitame kahte osalejat igast ettevõttest, sest see lihtsustab teil kvaliteedijuhtimissüsteemi loomist ja elluviimist. Osalejatel on võimalus osta standard „EVS-EN ISO 9001:2008 ja uus käsiraamat ISO 9001 väikeettevõttele. Mida teha?“ 10% soodustusega. Koolitusele saab registreerida 14. jaanuarini või kuni kohti jätkub.

I etapp • 23. jaanuar

ISO 9001:2008 standardi nõuded ja kasu. Kvaliteedipoliitika ja -eesmärgid. Tegevused soovitud tulemuste saavutamiseks, protsesside skeem. ISO 9001:2008 kvaliteedijuhtimise süsteemi loomine, näidised. Juhtimissüsteemi kirjeldava dokumentatsiooni loomine, kodutöö.

II etapp • 6. märts

ISO 9001:2008 siseaudiitorite koolituse teoreetiline osa. ISO 9001:2008 siseaudiitorite koolituse praktiline osa, nõuete täidetuse vastavushinnang konkreetsete juhtimissüsteemi osade ja protsesside näitel. Ettevalmistus juhtimissüsteemi auditeerimiseks, auditi plaan ja ressursid, kodutöö.

III etapp • 8. mai

Dokumenteeritud, rakendatud ja siseselt auditeeritud juhtimissüsteemi ülevaatus, tagasiside kodutööst. Koolitusel osalenud ettevõtete juhtimissüsteemi loomise praktilise kogemusega tutvumine. Juhtimissüsteemi juhtkonnapoolne ülevaatus. Ettevalmistus juhtimissüsteemi sertifitseerimiseks.

Seminar

Aktuaalset ehitusõigusest – millised on ehitamise suhtes kehtivad piirangud?

12. veebruaril Kaubanduskojas

12. veebruaril kell 11.00-14.30 toimub Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminar „Aktuaalset ehitusõigusest – millised on ehitamise suhtes kehtivad piirangud?“

Seminari eesmärgiks on varustada ettevõtjaid teadmistega, mis võimaldavad ennetada ja lahendada ehitusõiguslikest piirangutest tulenevaid probleeme. Seminari ülesehituses on oluline osa kohtulahendite ja kaasuste tutvustamisel.

Seminari lektoriks on advokaadibüroo Eversheds Ots & Co partner ja vandeadvokaat Toomas Pikamäe. Ta juhib advokaadibüroos nii avaliku õiguse ja keskkonnamõju kui ka majandustegevusega seotud rikkumiste töörühma. Lisaks on ta hinnatud lektor haldusõiguse teemalistel seminaridel.

Käsitlemisele tulevad järgmised teemad:

- Ehitusõiguse üldised alused põhimõtted
- Detailplaneeringu menetlus:
 - algatamine
 - keskkonnamõju hindamisega seonduv
 - koostamine ja koostamise üleandmine arendajale
 - vastuvõtmine ja avalik väljapanek
 - ettepanekud ja vastuväited ning avalik arutelu
 - maavanema järelevalve
 - kehtestamine
 - erimenetlused (lihtsustatud kord, joonehitised, olulise ruumilise mõjuga objektid)
- Projekterimistingimuste menetlus
- Ehitusluba, selle tähendus ja menetlus
- Kasutusluba, selle tähendus ja menetlus
- Vaidlustamine

Koolituse maksumus on Kaubanduskoja liikmele 40 eurot ja mitteliikmele 80 eurot, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid ja lõuna.

EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA
ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

Lisainfo ja registreerumine:
TOOMAS HANSSON
Tel: 744 2196
E-post: toomas@koda.ee

Kontaktkohtumiste üritus Häusbauermesse raames

24. jaanuaril Grazis

24.-27. jaanuar 2013 toimuva Häusbauermesse messi raames korraldatakse 24. jaanuaril Enterprise Europe Networki abiga ka keskkonnamõju ehitusega tegelevatele ja seotud ettevõtetele kontaktkohtumiste üritus Grazer Stadthalle messikeskuses. Tegu on Austria ühe suurima messiga, kuhu igal aastal oodatakse osalema umbes 450 ettevõtet 10 riigist, lisaks 40 000 külastajat.

Nii mess kui ka kontaktkohtumiste üritus on mõeldud ettevõtetele, mis tegutsevad järgmistes sektorites:

- Päikeseenergia tehnoloogiad/fotogalvaanilised elemendid.
- Isolatsioon.
- Soojustus/Ventilatsioon.
- Soojusvahetajad.
- Biomass.

Registreerumine aadressil: bit.ly/YITG6J

Kontaktkohtumise üritusel osalemine Enterprise Europe Networki vahendusel on kõigile tasuta. Registreerides valige palun Estonian Chamber of Commerce kui EENi vahendav partner.

HÄUSBAUERMESSE

Lisainfo ja registreerumine:
TRIIN UDRIS
Tel: 604 0090
E-post: triin.udris@koda.ee

Pärastlõuna maksukonsultandiga: Muudatused maksuseadustes 24. jaanuaril Kaubanduskojas

Jätkame kevadel alanud koolituste sarja „Pärastlõuna maksukonsultandiga“. Koolituse eesmärk on tutvustada maksumaksja ja maksuhalduri igapäevase suhtlemise variante tegeliku elu alusel ja analüüsida selle tegevuse seoseid maksukorralduse seadusest tulenevate sätetega. Koolitusele on oodatud nii ettevõtete juhid, finantsjuhid kui ka igapäevaselt teemaga kokku puutuvad raamatupidajad. Koolituse lektoriks on Rödl & Partner Audit OÜ-s maksukonsultandina töötav Virve Aru.

Neljapäeva, 24. jaanuari koolitusel „Muudatused maksuseadustes“ käsitletakse maksuseaduste muudatusi, mis jõustunud 01.01.2012 ja hiljem:

13.45-14.00 Registreerimine ja tervituskohv

14.00-16.30 Ettekanne teemal „Muudatused maksuseadustes“ ja arutelu

- **Tulumaks.** Kulutused ja väljamaksed, mida ei maksustata tulumaksuga. Tulust tehtavate mahaarvamiste piirang. Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamine. Erisoodustus ja tasemekoolitus. Maksusoodustusega seonduv informatsiooni kohustus.
- **Käibemaks.** Kauba eksport. Teenuse käibe tekkimise koht. Käibemaksu määrad. Sisendkäibemaksu mahaarvamine. Nõuded arvetele, arvete säilitamise koht ja viis. Maksustamise erikorrad.
- **Sotsiaalmaks.** Sotsiaalmaksu maksmise erijuhud. Töötuskindlustus. Töötuskindlustusmaksu määrad.

VIRVE ARU
Koolituse lektor

Virve Aru on Rödl & Partner Audit OÜ-s töötanud maksukonsultandina alates 2002. aastast. Tal on majandusala kõrgharidus ja tema igapäevane töö seisneb klientide ja kolleegide konsulteerimises, maksuriskide hindamises ja auditi meeskondades osalemises. Samuti on Virvel pikaajaline töökogemus rahvusvahelistes ärinõustamisetevõtetes, olles töötanud viis aastat maksunõustajana rahvusvahelise taustaga audiitorfirmas. Teist samapalju on ta tegutsenud maksuametis tulu- ja käibemaksu peaspetsialistina. Virve on maksulektorina tegutsenud juba üle 20 aasta.

Koolituse maksumus on Kaubanduskoja liikmele 30 eurot ja mitteliikmele 60 eurot, millele lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad tervituskohv ja koolitusmaterjalid. Registreerumise tähtaeg on 21. jaanuar.

Lisainfo ja registreerumine:

JANE JUHANSON

Tel: 604 0081 • E-post: jane@koda.ee

PAKKUMISED LIIKMELT LIIKMELE:

KK TRANSPORT OÜ

Pakume transpordi ja logistika korraldamise teenust ettevõtetele, kellel ei ole oma logistikut. Oleme Teie jaoks n-ö väljaspool ettevõtet tegutsev püsikuludeta logistikaosakond. Eristume suurtest transpordi- ja ekspedeerimisetevõtetest kompleksse ja personaalse lähemiseega.

Kompetentsivaldkonnad : Rahvusvaheline mere- ja maismaatranspord. Õhu-, kuller- ja eriveod. Kaupade kindlustamine, tolliformaaluste teostamine, Intrastat aruandlus.

Lisainfo:

KK Transport OÜ

Kose tee 14, 12011 Tallinn

Tel: 648 0335; 5300 6496

E-post: kristjan@kktrans.ee

Skype: kristjan.kruusement

www.kktrans.ee

Lisainfo:

KAIDI TALSEN

Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

ETTEVÕTJA, KES SA OLED 2012. AASTAL KASUTANUD ENTERPRISE EUROPE NETWORKI TEENUSEID!

Kaubanduskoda püüab omalt poolt pidevalt kõigiti kaasa aidata sellele, et kontaktide- ja infovahendus ning korraldatavad üritused tooksid osapooltele võimalikult kasulikke ja paljulubavaid lahendusi. Seetõttu palume tagasisidet teile osutatud teenuste kohta.

Tagasisidet saate anda täites Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee küsitlusvormi või saates kirja e-posti aadressil kadri.rist@koda.ee. Teie vastuseid ootame kuni 20. jaanuarini!

HARJUMAA JA TALLINN

EAST-WEST SHIPPING AGENCY OÜ	www.ewshipping.eu	606 2491	Rahvusvaheliste auto-, lennu-, vee- ja raudtee vedude organiseerimine. Metallimüük.
EESTI KOOLITUS- JA KONVERENTSISEKSKUS OÜ	www.eestikonverentsikeskus.ee	608 0848	Koolituste ja konverentside korraldamine.
NEXTIM INDUSTRIALS SERVICES & TRADING OÜ	www.nextimindustrials.com	668 3022	Ärialane nõustamine.
OMD OÜ	www.omdrobots.eu	5336 4352	Eriseadmete valmistamine. Tootmisliinide ja seadmete moderniseerimine, tööstusrobotite müük ja paigaldus ja hooldus. Masinnägemissüsteemide integreerimine.
DXLABS OÜ	www.dxlabs.eu	5347 1235	Toiduohutusega seotud laboratoorsete analüüside müük, toiduallergeenide kiirtestide müük. Antikehade müük.
BALTIC FERRUM OÜ		523 5532	Metallide ja metallijäätmete müük.
BALTPELLET OÜ	www.strawpellet.ee	5563 8191	Põhupelletite ja briketi tootmine, eksport ja hulgimüük. NICOREX e-sigarettide jaemüük ja ekspordi konsultatsioonid.
FIXUS TRADE OÜ	www.fixustrade.ee	677 1199	Elastsete rull-lehtmaterjalide töötlemine, tihendite ja tihenduslintide tootmine.
ECOGLYM OÜ	www.egetours.ee	5597 0068	Muu reisimisega seotud reserveerimine, sh giidide, piletiagentuuride ja turismiinfopunktide tegevus.
ALPHA MULTITRADE OÜ		600 3684	Tööstuskemikaalide ja metallide vahendamine.
EIKER TuÜ		510 9295	Pagari- ja kondiitritoodete tootmine. Kohvikud. Teedehoidus.
HEATCONSULT OÜ	www.heatconsult.ee	5800 3989	Soojus- ja gaasivarustuse projekteerimine.
NVK OÜ	www.nvk.ee	631 9114	Ekspedeerimine ja tolli delkareerimine.
ST OHUTUSE OÜ	www.st.ee	5667 0970	Ohutuslaste koolituste ja teenuste osutamine.
SUVOROFF TRADE OÜ	www.rocs.ee	661 6115	Suuhügieenitoodete müük.
AKUANT OÜ	www.akuant.ee	651 6256	Venemaal toodetud veo- ja sõiduautode varuosade hulgi- ja jaemüük. Koormakinnitusvahendite ja filtrite müük.
CARERIA OÜ	www.careria.ee	660 2150	Kosmeetikatoodete ning aksessuaaride tootmine ning hulgimüük.
C-PNEUMAATIKA KOMPONENDID OÜ	www.pneumaatika.eu	611 9055	Pneumaatika komponentide müük.
EASTERN TRADING COMPANY OÜ	www.easterstradingcompany.ee	600 5660	Jahtide ja nende osade müük.

HIIUMAA

HALIMBUS OÜ	www.halimbus.eu	501 1274	Magnettugitoodete hulgimüük. Kuivatatud öko-rukkileivakrõpsude hulgimüük.
-------------	-----------------	----------	---

JÄRVAMAA

KRIVE EHITUS OÜ	www.krive.ee	523 6833	Elamute ja mitmeeluruumide ehitus. Arhitektitegevused.
-----------------	--------------	----------	--

TARTUMAA

REKNAR GRUPP OÜ	www.reknar.ee	5669 1218	Toidukaupade jae- ja hulgimüük (Konservtooted, kuivained). Ehitustööde juhtimine. Ehitusjärelvalve.
OLLY TERASPROFIILID AS	www.olly.ee	736 2549	Erinevate madalate katuste terasprofiilide ja liistude tootmine. Vihmaveesüsteemide ning katuste turvavarustuse müük ning paigaldustööd.
UUEM VIIS OÜ	www.um5.ee	508 4240	Tööriistade ja -tarvikute, tööriiete ja -jalatsite hulgimüük. Kodutehnika hulgimüük. LED-valgustite ja -lampide hulgimüük. Garaažiuste müük.

VILJANDIMAA

AMIKOR TR OÜ		503 5462	Metsamaterjali ülestöötamine, ost ja müük. Alltöövõttud laevatööstuses. Tööjõurent. Ehitus.
--------------	--	----------	---

VÕRUMAA

ESTELAXE OÜ	www.estelaxe.ee	782 5037	Polüuretaanist istmete, polüuretaanist elastomeerist detailide valmistamine ning ABS ja HDPE plaatidest detailide vormimine.
-------------	-----------------	----------	--

RIIGIHANKETEATED:

- Norras hangitakse muusikariistu, spordikaupu, mängu- asju, käsitöö- ja kunstitarbeid ning nende tarvikuid. Tähtaeg 31.01.2013. **Kood 5503**
- Saksamaal hangitakse veetöötuluskemikaale. Tähtaeg 31.01.2013. **Kood 5504**
- Norras hangitakse majaanitusmaterjale. Tähtaeg 24.01.2013. **Kood 5505**
- Rootsis hangitakse koolimajade ehitustöid. Tähtaeg 24.01.2013. **Kood 5506**
- Soomes hangitakse killustikku. Tähtaeg 18.01.2013. **Kood 5507**
- Lätis hangitakse jäätmekõrvaldus- ja käitlusteenuseid. Tähtaeg 22.01.2013. **Kood 5508**
- Rootsis hangitakse mööblit. Tähtaeg 08.02.2013. **Kood 5509**
- Rootsis hangitakse kuvareid. Tähtaeg 15.01.2013. **Kood 5510**
- Soomes hangitakse traktoreid. Tähtaeg 24.01.2013. **Kood 5511**
- Norras hangitakse kooli- ja kontorisisustust. Tähtaeg 31.01.2013. **Kood 5512**
- Rootsis hangitakse veekindlaid rõivaid. Tähtaeg on 30.01.2013. **Kood 5514**
- Rootsis hangitakse piimatooteid. Tähtaeg 10.01.2013. **Kood 5513**
- Norras hangitakse elektriseadmete osasid ja tarvikuid. Tähtaeg 11.01.2013. **Kood 5515**
- Taanis hangitakse rõivaid. Tähtaeg 05.02.2013. **Kood 5516**
- Rootsis hangitaks tuletõrjajate vormirõivaid. Tähtaeg 11.01.2013. **Kood 5517**
- Rootsis hangitakse kergveokite rehve. Tähtaeg on 24.01.2013. **Kood 5518**
- Soomes hangitakse tööpinke kivi töötlemiseks. Tähtaeg 14.01.2013. **Kood 5519**
- Leedus hangitakse kraane, venttiile jmt. Tähtaeg on 08.01.2013. **Kood 5520**
- Soomes hangitakse kaubabeetooni. Tähtaeg on 11.01.2013. **Kood 5521**
- Lätis hangitakse ribakardinaid. Tähtaeg 23.01.2013. **Kood 5522**

Lisainfo:
TRIIN UDRIS
 Tel: 604 0090
 E-post: triin.udris@koda.ee

KOOSTÖÖPAKKUMISED:

- Hollandi mereeadmetele spetsialiseerunud ettevõtte (roolüsteemid, mootorite osad laevatööstusele) otsib edasimüüjaid, agente, pakub alltöövõttu. **Kood: 2012-12-03-056**
- Vene ehitusmaterjalide, elektrotehniliste seadmete, torude varustamisega tegelev ettevõtte pakub vahendus-, transport- ja allhanketeenust. **Kood: 2012-12-03-008**
- Suurbritannia juhtiv saelehtede tootja otsib oma kauba edasimüüjaid tööstussektori ettevõtete hulgast. On huvitatud ka vastastikusest tootmisest ja allhankijatest. **Kood: 2012-11-30-044**
- Tšehhi autotööstuses kasutatavate akude, patareide ja nende rakenduste ning akude kontrollimise süsteemide tootja (bussid, kaubikud, jahid, trollid jne) otsib oma kauba edasimüüjaid. **Kood: 2012-11-30-005**
- Poola toidukaupade vahendusele spetsialiseerunud ettevõtte otsib toitlustusettevõtteid (hotellid, restoranid ja kohvikud) toodete müügiks Poola turule. **Kood: 2012-11-28-016**
- Vene remondi- ja ehitustöödega tegelev ettevõtte pakub ühissettevõtlust ja vastastikust tootmist. **Kood: 2012-12-03-006**
- Taani orgaanilise õunamahla tootja otsib filtreerimata mahla tootjaid (villitud klaas- või läbi paistvatesse plastpudelitesse). **Kood: 2012-11-28-011**
- Vene metalli müügi ettevõtte (möötmisseadmed, metallilõikus jm) otsib metallilõikusega tegelevaid ettevõtteid. **Kood: 2012-11-30-022**

Koostööpakkumiste põhjalikumad kirjeldused on nähtavad Koda kodulehel <http://www.koda.ee> /koostööpakkumised.

Lisainfo:
KADRI RIST
 Tel: 604 0091
 E-post: kadri.rist@koda.ee

KAUBANDUSKODA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
 Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritoluserertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid

Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad

Tel: 604 0090 • koostööpakkumised

Poliitikakujundamise ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted

Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kaidi Talsen • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Rüütli 39, 80011 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Naudime talve ...

Mercedes-Benz aastalõpupakkumine aitab Sul talve nautida. Kõik kampaania raames pakutavad autod on hea varustustasemega. Talveoludes tagavad turvalise sõidu parimad juhiabisüsteemid. Paljud pakkumisel olevad sõidukid on varustatud Mercedes-Benzile ainuomase 4MATIC nelikveosüsteemiga. Lisaks sisalduvad aastalõpupakkumises tasuta talverehvid.

Autosid on piiratud koguses, kampaania kehtib kuni 31.12.2012

B-klass
Hinnasoodustus vähemalt

2 500 EUR

+ tasuta talverehvid
Kuumakse alates 290 EUR

C-klass
Hinnasoodustus vähemalt

5 950 EUR

+ tasuta talverehvid
Kuumakse alates 368 EUR

C-klass kupee
Hinnasoodustus vähemalt

4 740 EUR

+ tasuta talverehvid
Kuumakse alates 384 EUR

E-klass
Hinnasoodustus vähemalt

7 160 EUR

+ tasuta talverehvid
Kuumakse alates 445 EUR

CLS -klass
Hinnasoodustus vähemalt

7 660 EUR

+ tasuta talverehvid
Kuumakse alates 729 EUR

GLK-klass
Hinnasoodustus vähemalt

3 860 EUR

+ tasuta talverehvid
Kuumakse alates 448 EUR

Küsi lisa Silberauto Eesti esindustest või vaata
www.silberauto.ee/talv2012

Mercedes-Benz

Kuumaksed arvutatud näidistingimustel:
kastusrent perioodiga 60 kuud, sissemakse 20%, jääkväärtuse 25% ning intress 2,4%.

CO₂-emissioon sõltuvalt tüübist 114 - 175 g / km ja keskmine kütusekulu 4,4 - 7,0 l / 100 km.

SILBERAUTO

Silberauto Eesti AS esindused: Tallinn, Järvevana tee 11, tel 626 6000 Tartu, Ringtee 61, tel 730 0720 Pärnu, Riia mnt 231a, tel 445 1990 Rakvere, Haljala tee 1, tel 660 0152 www.mercedes-benz.ee
Mercedes-Benz peaesindus Eestis AS Silberauto: Tallinn, Järvevana tee 11

Maanteetransport

Meretransport

Raudteetransport

Projektiööd

Töstitööd

Ladustamine

Veoload

Saateautod

Tee- ja sillauuringud

Rahulikke jõule ja edukat uut aastat!

